

**ELKARLANEKO DIAGNOSTIKOA.
ANTSOAINGO PLAN ESTRATEGIKOA 2024-
2030.**

2024ko abendua.

Antsoaingo Udala
Ayuntamiento de Ansoáin

AURKIBIDEA

0. Irakurketa gida.....	4
1. Sarrera	5
1.1. Diagnostikoaren helburua	5
1.2. Metodologia	6
2. Testuinguru orokorraren azterketa.....	9
3. Gaikako Ardatzen arabeko diagnostikoa	12
3.1. Genero-berdintasuna	12
3.2. Kultura	14
3.3. Kirola:.....	16
3.4. Euskara	18
3.5. Hiri-konfigurazioa	22
3.6. Ekitatea eta zaintza. Demografia eta biztanleria.	26
3.7. Gizarte Berrikuntza Komunitarioa.....	28
3.8. Hiri Erresilientzia, Paisaia eta Ingurumen Jasangarritasuna.....	29
4. Aukerak eta erronkak ardatz tematikoen arabera.....	32
4.1. Genero-berdintasuna	32
4.2. Kultura	34
4.3. Kirola.....	35
4.4. Euskara	36
4.5. Hiri-konfigurazioa	38
4.6. Ekitatea eta zaintza	40
4.7. Gizarte Berrikuntza Komunitarioa. Gobernantza.....	42
4.8. Hiri-erresilientzia, paisaia eta ingurumen-jasangarritasuna.	43
5. Ondorioak eta gomendioak.....	45
5.1. Diagnostikoaren aurkikuntza nagusiak.....	45
5.2. Gomendio estrategikoak	47
6. Eranskinak	51

0. Irakurketa gida

Antsoaino 2024-2030 Plan Estrategikoaren Elkarlaneko Diagnostikoa Antsoaino Udalak 2024ko uztailean herriaren etorkizunerako ibilbide-orri bat diseinatzeko helburuz hasitako prozesuaren esparruan hainbat hilabetez egindako lanaren emaitza da.

Nola ez, ahalegin handia egin da prozesu honetan ahalik eta pertsona gehienek parte har dezaten, hala nola herritarrek, talde politikoek, udaleko zerbitzu teknikoek eta Antsoaino kolektiboek eta elkarteek. Horregatik diogu diagnostiko hau kolaboratiboa dela.

Dokumentu honetan prozesu honen emaitza nagusiak jasotzen dira, herriko ehunka herritarrek parte hartu dutelarik. Diagnostiko honetan jasotako ondorioak eta baieztapenak datu objektiboetan zein pertzepzio eta iritzi subjektiboetan oinarritzen dira.

Elkarlaneko Diagnostikoa prozesuan parte hartu duten pertsonen ideia eta iritzi nagusiak islatzen saiatzen da. Hala ere, badakigu ikuspuntu asko kanpoan geratuko direla Antsoaino bizitza komunitarioan parte hartzen dugun pertsona guzti-guztiak inplikatzeko ezintasunagatik.

Horregatik, dokumentu hau arretaz irakurtzera eta pertsona askok parte hartu duten prozesu baten isla gisa interpretatzera animatzen zaitugu, pertsona horien kezka, ikuspegi eta iritzi nagusiak aurkezten saiatzen baita, datu estatistikoetan oinarritutako Antsoaino egoeraren analisi objektiboekin batera.

1. Sarrera

1.1. Diagnostikoaren helburua

Elkarlaneko Diagnostikoaren helburua da Antsoaino egungo egoera ulertzea funtsezko hainbat alderditan, gai estrategiko edo ardatz tematiko izenekoetan, estrategia eraginkor eta iraunkor bat diseinatu ahal izateko. Funtsezko urratsa da hirian dauden baliabideak, beharrak, erronkak eta aukerak ebaluatzeko, eta erabakiak jakinaren gainean hartzeko orientabidea ematen du.

Elkarlaneko Diagnostikoa egitearen helburu espezifiko nagusiak honako hauek izan dira:

1. **Barne indarguneak eta ahuleziak identifikatzea.** Ondo funtzionatzen duten alderdiak eta hobekuntzak eskatzen dituztenak identifikatzen saiatu da.
2. **Kanpoko aukerak eta mehatxuak hautematea.** Herriaren garapenean eragin positiboa nahiz negatiboa izan dezaketen kanpo-faktoreak aztertu dira, hala nola joera ekonomikoak, politikoak eta ingurumenekoak.
3. **Lehentasunezko beharrak eta erronkak identifikatzea.** Premiazkoenak eta lehentasunekoak diren arazoak identifikatu nahi izan dira.
4. **Herritarren parte-hartzea erraztea.** Tokiko komunitatea diagnostiko-prozesuan inplikatzea bilatu da, eta horri esker, askotariko ikuspegiak integratu dira eta plan estrategikoarekiko kidetasun-zentzua eta konpromisoa sortu dira.

Elkarlaneko Diagnostikoa egiteko, **AMIA analisi-metodologia** erabili da (ahuleziak, mehatxuak, indarguneak eta aukerak), gobernantza-ereduaren eremu guztietan landuta: **Talde Eragilea, Talde Politikoa, Talde Teknikoa eta Foro Soziala**. Horrela, hasierako diagnostikoa askotariko ikuspegiekin kontrastatu ahal izan da, analisia aberastuz.

Analisi-ariketa hau Antsoaino Udalak hasiera batean lehenetsitako **8 ardatz tematikoen** ikuspegitik egin da. Ardatz horiek honako hauek dira:

1. Genero-berdintasuna.
2. Kultura.
3. Kirola.
4. Euskara.
5. Hiri-konfigurazioa.
6. Demografia eta populazioa. Ekitatea. Zainketen hiria..
7. Gizarte-berrikuntza komunitarioa. Gobernantza.
8. Hiri-erresilientzia, paisaia eta ingurumen-iraunkortasuna.

Antsoaino Elkarlaneko Diagnostikoak herriaren egungo egoeraren mapa argi bat ezartzea ahalbidetzen du, eta mapa horren gainean oinarritu daitezke epe labur, ertain eta luzerako hiri-garapen iraunkorrerako erabaki estrategikoak.

1.2. Metodologia

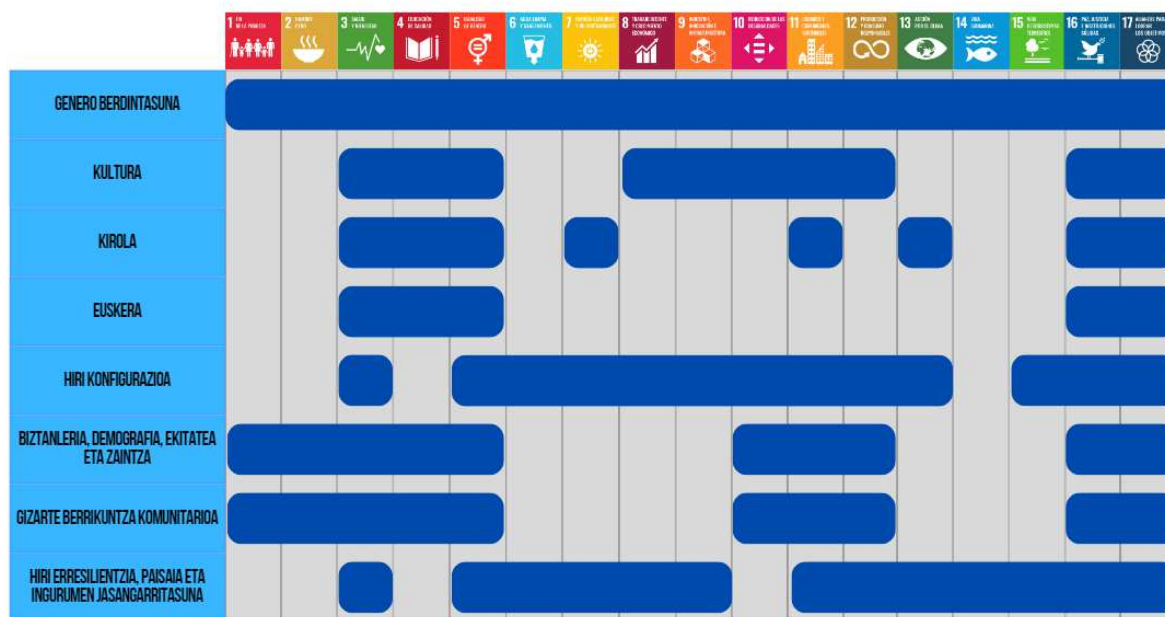
Antsoaino Udalak **Agenda 2030** eta **Garapen Jasangarriko Helburuak** (GJH) udalerrian kokatzeko plan estrategikoa egiteko prozesuari ekin dio 2024an. Proiektuaren helburua da hiri-plangintza estrategikoaren tresna-kutxa erabiltzea GJHak kokatzeko, eta herriaren errealitatea 2030 Agendaren helburuetara ahalik eta gehien hurbiltzea, maila anitzeko gobernantza-eredu multieragile baten palankak eta behetik gorako ikuspegia erabiliz, berdintasunean, zaintzan, garapen komunitarioan eta bizitzaren eta planetaren iraunkortasunean oinarritutako politika publiko baterako diseinuan.

Antsoaino Udalak esperientzia handia du tokiko garapen iraunkorra eta berdintasuna bultzatzen, eta udalerrri aitzindarietako bat da Nafarroan. Konpromiso hori 2008. urtean hasi zen formalki, Aalborgeko gutuna sinatuta, etorkizun iraunkorrago baterako ibilbide-orri gisa. Sinadura horren ondoren, **Garapen Iraunkorreko lehen Udal Plana (2008-2010)** diseinatu zen. Plan horren funtsezko proiektua Tokiko Agenda 21 sustatzea da, gobernantzarako tresna integral gisa.

Tokiko Ekintzarako Bigarren Udal Planean (2012-2014) estrategia koherenteagoa ezarri zen, guztia bustiko zuen zeharkako izaera planteatuz: udal-egiturak, proiektuak, jarduerak eta, ondorioz, herritarrak. Bigarren plan hori 2012an Dubaik babestutako Jardunbide Egokien Lehiaketan hautatutako esperientzia izan zen, eta Espainiako Habitat Batzordeak GOOD gisa katalogatu zuen.

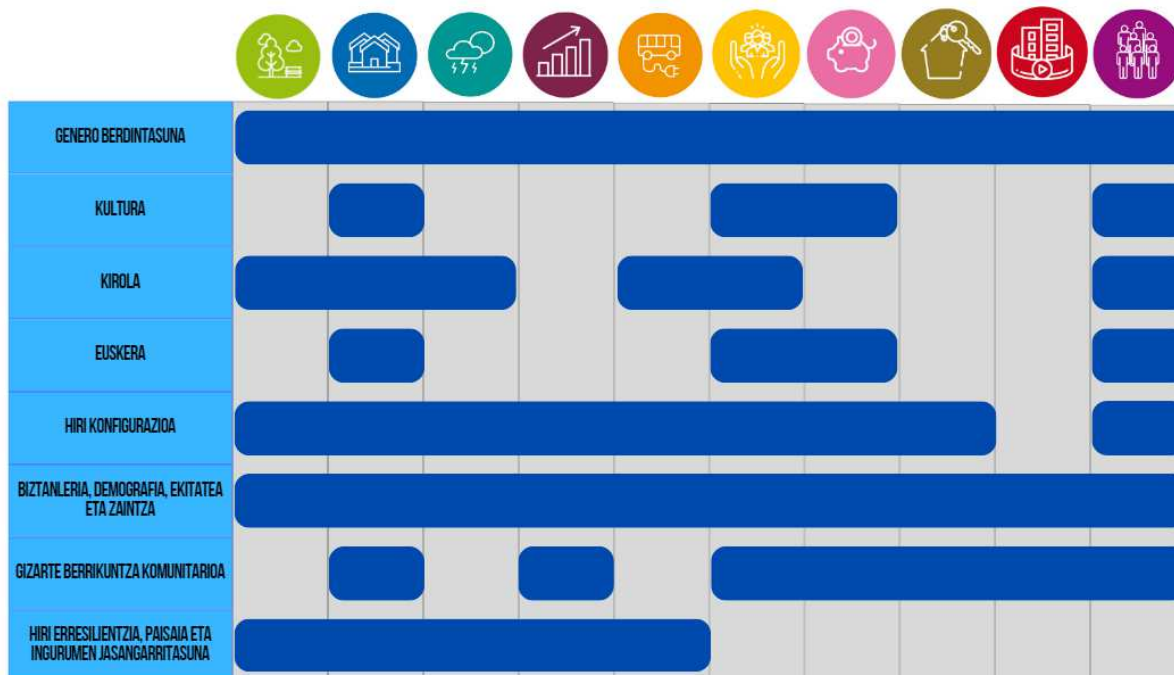
Jasangarritasunerako hirugarren Tokiko Ekintza Plana (TEP 2019-2023) tresna bat da, Garapen Jasangarriaren Helburuetara eta Nafarroako 2030 Agendara egokitzeko prozesu bat ireki zuena, jasangarritasunaren plangintzarako esparru homogeen bat eskainiz. Helburua aldatzea eta eraldaketa positiboak bultzatzea zen, bai gizartean, bai udal egituretan, Nafarroako eta planeta osoko beste entitate batzuekin batera, pertsona guztien zaintza eta bizi-kalitatea hobetu ahal izateko, etorkizuneko belaunaldientzat planetaren iraunkortasuna mantenduz. Gainera, III. PAL hori berrikusi eta **Espainiako Hiri Agendaren** eredura egokitu zen 2021ean.

2024an, III. Tokiko Ekintza Plana amaitu ondoren, Antsoaino Udalak garapen jasangarriko plangintza-prozesu ziklikoarekin jarraitu nahi du (diagnostikatu, kodiseinatu, inplementatu eta ebaluatu), orain arte tokiko lehen hiru planen ondoren lortutakoaren ebaluaziotik eta 2030erako plan estrategikoa bat diseinatzetik hasita, GJHen tokiko helburuak lortzen lagunduko duena, aurreko prozesuekin ikasitakoei dagokienez..

1 irudia. Antsoaingo ardatz tematikoen eta 17 GJHen arteko lotura.

1 irudian, Antsoainek hasieran identifikatutako zortzi ardatz tematikoen eta Garapen Iraunkorreko Helburuen arteko lotura grafikoki aurkezten da. 5, 16 eta 17 GJHak gai guztietarako zeharkakoak direla uste da, eta Genero Berdintasuna gaia GJH guztietarako zeharkakoa dela. Ikus daitekeenez, Antsoaingo 8 ardatz tematikoak 17 GJHekin lotuta daude, eta nabarmentzekoak dira GJH 3ri ("Osasuna eta Ongizatea") eta zeharkako ardatzei egindako ekarpena: GJH 5 "Genero-berdintasuna", GJH 16 "Bakea, justizia eta erakunde sendoak" eta GJH 17 "Helburuak lortzeko aliantzak".

2 irudia. Antsoaingo ardatz tematikoen eta Espainiako Hiri Agendaren helburu estrategikoen arteko lotura.

2 irudian, Antsoaingo 8 ardatz tematikoen eta Espainiako Hiri Agendaren (AUE) Helburu Estrategikoen arteko elkarrekotasuna grafikoki aurkezten da. Ikus daitekeenez, gai guztiek loturak dituzte AUEren hainbat helburu estrategikorekin. Gainera, "Genero-berdintasuna" eta "Biztanleria, demografia, ekitatea eta zaintza" gaiak AUEren helburu guztiekin zeharka lotuta daudela uste da.

Antsoain 2024-2030 Plan Estrategikoaren Elkarlaneko Diagnostikoa egiteko, **informazio-iturri** hauek erabili dira:

Herritarren kontsultarako galdetegia. 2024ko irailean eta urriaren hasieran, herritarrek kontsultatzeko galdetegiaren 261 erantzun bildu ziren guztira. Galdetegi hori udalaren webgunearen bidez eta udal-eraikinetako postontzi fisikoetan eskuratu ahal izan da. Gainera, Antsoaingo jaietan herritarrek gonbidatu ziren galdesortaren bidez parte hartzera, eta paperezko 102 galdesorta bildu ziren guztira. Gutxi gorabehera, parte-hartzaileen % 75 emakumeak izan ziren, eta % 25 gizonak. Galdetegiak lau galdera oso orokor zituen, ezagutza tekniko espezifikorik ez zuten pertsonentzat eskuragarri izan zedin. Lau galdera horietatik biri emandako erantzunak diagnostiko honetarako erabili dira: Antsoainen zer gustatzen zaizu gehien? Eta, Antsoainen zer gustatzen zaizu gutxien? Herritarren iritziz, Antsoaingo alderdi positiboetara eta negatiboetara buruzko informazio kualitatiboa bilduz, gehien aipatutako alderdiei garrantzi handiagoa emanez. Diagnostiko honen eranskin gisa sartu da erabilitako galdetegia.

Elkarrizketak udal-teknikariei. 2024ko uztaila eta urria bitartean 13 elkarrizketa egin zitzaizkien hainbat arlotako udal-teknikariei, honako hauek barne: Idazkaritza, Kontu-hartzailetza, Herritarrei

Arreta emateko Bulegoa, Hirigintza, Berdintasuna, Zainketak, Kultura, Euskara, Kirola, Harrobi Gazte Etxea eta Haur Eskola. Elkarrizketak egiteko, ereduzko gidoi bat egin zen, eta bertan galderak egin ziren elkarrizketatuaren funtzioei buruz eta Udalean izan duen ibilbideari, antzeko prozesuetan izan duen esperientziari, egon daitezkeen informazio-iturri eta ekimenei, Antsoaino eta Udaleko egoera orokorrari eta balizko komunikazio-ekintzei buruz. Elkarrizketa horiei esker, elkarlaneko Diagnostikoaren AMIA analisisian sartu den informazio kualitatiboa atera ahal izan da.

Datu estatistikoak. Antsoaino udalerraren Elkarlaneko Diagnostikoa egiteko, bigarren mailako datu-iturri ofizialak eta sarbide publikokoak erabili dira. Horien artean daude, besteak beste, Estatistikako Institutu Nazionalaren (EIN) eta Nafarroako Estatistika Institutuaren (Nastat) datu-baseak, ekonomiari eta finantzei buruzko funtsezko informazioa eman dutenak; biztanleria eta fenomeno demografikoak; estatistika sozialak; industria, eraikuntza eta zerbitzuak; eta, lurraldea, ingurumena, landa-garapena eta energia.

Iturri hauen erabilerak datuen fidagarritasuna eta adierazgarritasuna bermatzen du, Antsoaino testuinguru sozioekonomikoaren eta lurralde-testuinguruaren azterketa zehatza eta eguneratua ahalbidetuz. Gainera, datuak aurretiko txosten, diagnostiko eta planekin osatu dira, eta horiek ikuspegi zabalagoa ematen dute tokiko eta autonomia-erkidegoko joerei eta dinamikei buruz.

Gobernantza-ereduaren bilerak. Elkarlaneko Diagnostikoa egiteko, 4 bilera antolatu dira gobernantza-ereduko hainbat gunetan:

- Talde eragilea. Irailak 16, astelehena.
- Talde politikoa. Irailak 18, asteazkena.
- Talde teknikoa. Irailak 24, asteartea.
- Foro Soziala. Irailak 26, osteguna.

Bilera horietan 44 pertsonak hartu dute parte, 22 emakumek eta 22 gizonen. Bilera guztietan AMIA azterketaren hasierako ondorioak aurkeztu ziren, eta parte-hartzaileek ikuspegi politiko, tekniko edo herritar batetik emandako diagnostikoari buruzko informazio kualitatiboa bildu zen.

2. Testuinguru orokorraren azterketa

Antsoain Nafarroako Foru Komunitatean dago, Iruñerriko eskualdean. Iruñetik 4 km-ra ez dago, eta harreman estua du hiriburuarekin, bai ekonomikoki, bai sozialki. Udalerria txikia da, 1,93 km²-ko azalera du eta 426 metroko altuera itsas mailatik. Kokapen honek, Iruñeko metropoli-eremuan, nagusiki bizitegi-eremu bihurtzen du, eta hiri-eremu finkatuak eta berdeguneak uztartzen dituen ingurune mistoa du. Antsoaino ingurune fisikoa Ezkaba menditik gertu dago, eta horrek paisaia berezia eta naturarekiko lotura zuzena eskaintzen du, ingurune natural paregabea eskainiz.

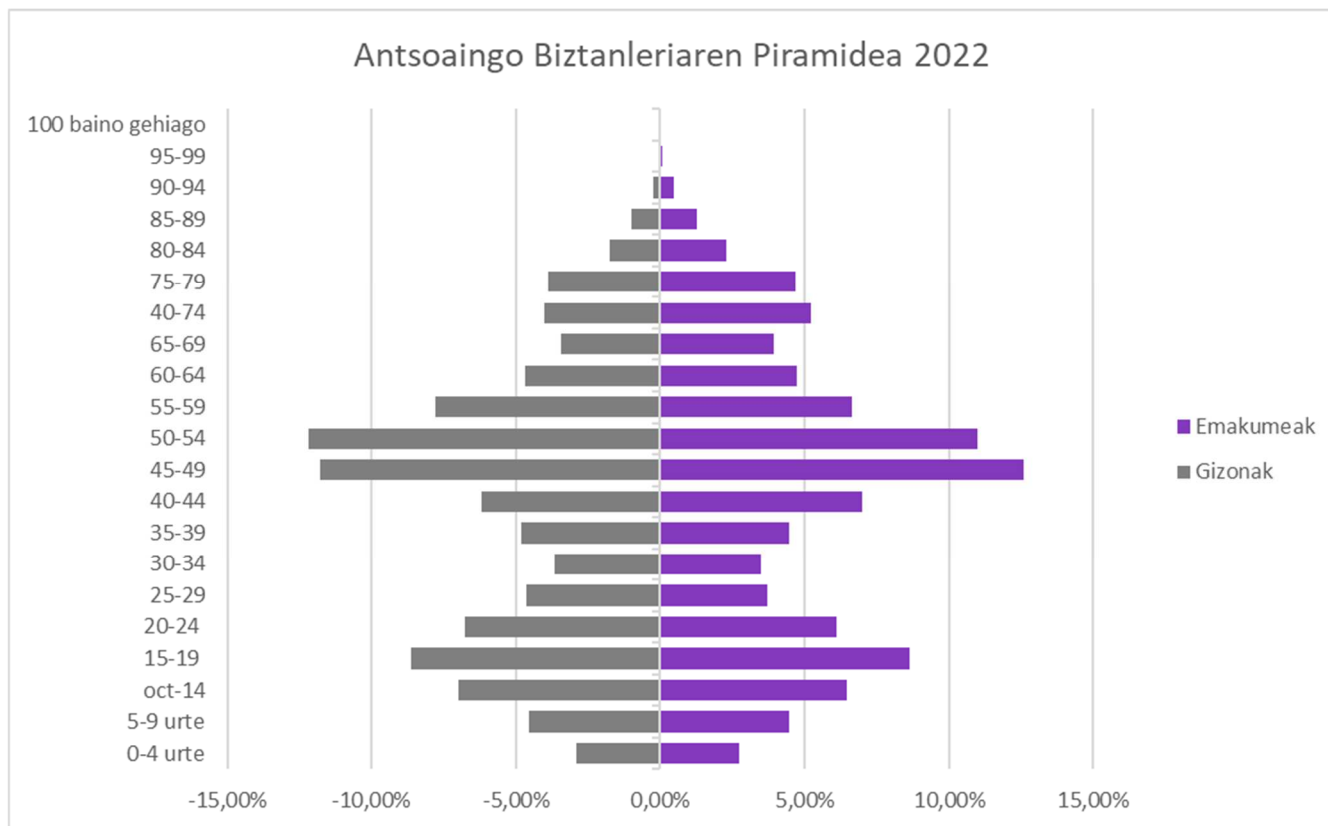

3 irudia. Antsoaino udalerraren egoera. Iturria: Wikipedia
https://es.m.wikipedia.org/wiki/Archivo:Navarra_-_Mapa_municipal_Anso%C3%A1in.svg
Egilea: Miguillen

Bere **historian** zehar, Antsoainek aldaketa sakona izan du bere konfigurazioan. Jatorriz, landa-gune txiki bat izan zen, nekazaritza- eta abeltzaintza-jarduerari lotua, Iruñerriko udalerrri gehienak bezala. XX. mendearen erdialdean, Iruñeko hiriaren hedapenak eta eskualdearen garapen industrialak haren populazio-hazkundera eta hiri-eremu bihurtzea bultzatu zuten. Bere historia hurbileko mugarrietako bat 1991n Antsoaino Zendearen banaketa administratiboa da, urte horretan eratu baitzen udal propioa martxoaren 14ko 81/1991 Foru Dekretuaren bidez. Horri esker, Antsoain udalerrri independente bihurtu zen. Horrek inflexio-puntu bat markatu zuen bere garapenean, udalerrriak autonomia handiagoa izan baitzuen bere baliabideen kudeaketan eta bere nortasun propioaren definizioan.

Demografiari dagokionez, Antsoainek hazkunde moderatua izan du azken hamarkadetan, batez ere Iruñeko eta eskualdeko garapen-dinamikan integratzeak eraginda. EINren azken datuen arabera, Antsoaino **biztanleria** 10.608 biztanlekoa da 2023an, hau da, 2016an 10.817 biztanlekoa baino pixka bat txikiagoa. Biztanleriaren beherakada horrekin batera, hazkunde natural negatiboa izan da 2020tik, jaiotzak baino heriotza gehiagorekin. Jaiotza-tasak nabarmen egin du behera: 2016ko % 9,1etik 2021eko % 4,3ra. Horrek erakusten du ugalkortasun txikiko joera dagoela Antsoainen.

Biztanleriaren zahartzea da Antsoaino ezaugarri nabarmenetako bat. Batez besteko adina 39,1 urtetik 42,3 urtera igo da 2016an 2022an, eta zahartze-indizea 69,6tik 115,0ra igaro da aldi berean. 65 urte edo gehiagoko biztanleriaren proportzioa % 14,4tik % 16,2ra igo da 2016an eta 2022an, zahartze-joera sendotuz. Gainera, 15 urtetik beherakoen proportzioa jaitsi egin da, 2016an % 20,7 izatetik 2022an % 14,1 izatera, eta produkzio-adinean dagoen biztanleria, berriz, % 64,9tik % 69,7ra igo da.

1 grafikoa: Antsoaino 2022ko biztanleria-piramidea

Iturria: EIN - Estatistikako Institutu Nazionala, <https://www.ine.es/jaxiT3/Datos.htm?t=33860>

Migrazio-dinamikak ere garrantzitsuak izan dira azken urteetan. Emigrazioek joera aldarra erakutsi dute, eta 2021ean gora egin dute. Immigrazioek, berriz, goranzko joera orokorrari eutsi diote, 2021ean goia jo baitute. Horrek esan nahi du udalerrria gero eta erakargarriagoa dela biztanle berrientzat. Lan-merkatuari dagokionez, enplegu-tasa egonkor samar mantendu da, nahiz eta jaitsiera txiki bat izan zuen 2020an pandemiaren ondorioz. Langabezia-tasa apur bat hobetu da 2022an, eta jarduera-tasa, berriz, hazi egin da 2021ean eta 2022an.

Gizarte mailan, Antsoainen gero eta **aniztasun kultural eta demografiko** handiagoa dago, migrazio-fluxuen eta biztanleriaren egituraren aldaketan ondorioz. 2016 eta 2021 artean, immigrazioak 567 pertsonatik 630era igo ziren, eta Nafarroako beste udalerrri batzuetatik izandako gorakada nabarmendu behar da (410etik 472ra). Emigrazioek ere gora egin zuten, 653tik 674ra, helmuga nagusiak Nafarroan izanik.

Euskarak presentzia nabarmena izaten jarraitzen du herriko eguneroko bizitzan. 2022an, biztanleen % 19,7 euskaldunak ziren, hau da, Nafarroako batez bestekoa (% 15,1) baino ehuneko nabarmen handiagoa. Gainera, Antsoaino biztanleen % 16k euskara hartzeko gaitasuna zuten, eta horrek agerian uzten du hizkuntza erabiltzeko eta ulertzeko ingurune egokia zegoela.

Arlo ekonomikoan, Antsoainek lotura estua du Iruñerriarekin, biztanle gehienek hiriburuan edo inguruko udalerrietan egiten baitute lan. **Tokiko ekonomia** zerbitzuen sektorean oinarritzen da gehienbat, industria-sektorearen presentzia txikiagoarekin. Historikoki udalerriak nekazaritza-oinarria izan zuen arren, gaur egun "logela-hiri" baten egitura nagusitzen da, nahiz eta tokiko negozio txikien sare bat mantentzen den merkataritzan eta ostalaritzan.

Antsoainek 257.000 m² inguruko azalera hartzen duen **industrialdea** du, bi industria-unitatetan banatuta, Hirigintzako Udal Planaren arabera. Iparraldean, Iruñeko Iparraldeko Ingurabidearekin egiten du muga, eta eskualdearekiko komunikazioa eta Irun/Frantziarako errepidea errazten ditu. Bere jarduerak manufaktura-industriak, metalen transformadoreak, biltegiak eta zerbitzuak dira. Industrialdearen eta bizitegi-eremuaren arteko koexistentzia nabarmentzen da, baita hiria mendiarekin lotzen duen erdiko kale baten presentzia ere.

Etxebizitzaren merkatuak egonkortasuna erakutsi du, baina etxebizitza berrien eraikuntza mugatua izan da: 2020an 2 etxebizitza hasi ziren eraikitzen, 2021ean 1 eta 2020an bat ere ez. Amaitutako etxebizitzei dagokionez, etxebizitza bat osatu zen 2022an, baina ez zen aurrerapenik izan aurreko bi urteetan.

Gizarte Segurantzako afiliazioak gora egin du, pandemiaren ostean enplegua suspertu egin dela adieraziz, eta 4.848 afiliatura iritsi da 2024ko ekainean. **Enpresa-sareak** ere susperraldiaren zantzuak erakutsi ditu 2022tik, enpresa-kopuruak gora egin baitu, 2021ean 473 izatetik 2024an 517 izatera igaro baitira, 2018tik 2021era murrizketa izan ondoren.

Turismoaren sektorea suspertzen hasi da, ostatu eta plaza erabilgarrien kopuruak gora egin baitu. 2020tik 2023ra bitartean, ostatu turistikoak 2tik 4ra igo ziren, eta plaza erabilgarriak, berriz, 34tik 41era.

Hezkuntza-arloan, berriz, gora egin du goi-mailako ikasketak dituztenen kopuruak, eta herritarren prestakuntza-maila hobetu egin da. 2016 eta 2021 artean, goi-mailako hezkuntza duten gizonen biztanleria % 25,1etik % 28,5era igo zen, eta emakumeena, berriz, % 31,5etik % 34,8ra. Era berean, lehen hezkuntza edo beheagoko hezkuntza dutenen proportzioak behera egin du, gizonen % 17,9tik % 12,7ra eta emakumeen % 18,0tik % 15,5era.

Antsoaino testuinguru orokorreko datu estatistiko gehiago nahi izanez gero, ikus Eranskin Estatistikoa.

3. Gaikako Ardatzen araberako diagnostikoa

3.1. Genero-berdintasuna

Antsoaino genero-berdintasunari dagokionez, herriko emakumeen eta gizonen egoerari buruzko zenbait alderdi garrantzitsu nabarmentzen dira. Urteen poderioz, erakundeen konpromiso sendoa eta

genero-berdintasunaren bilakaera moderatua egiaztatu dira. Adierazleek erakusten dutenez, aurrerapenak lortu diren arren, genero-berdintasuna lortzeko arreta behar duten desberdintasunek jarraitzen dute.

Enpleguari dagokionez, Antsoaino emakumeen **enplegu-tasak** portaera egonkorra erakutsi du, baina gizonena baino pixka bat txikiagoa. 2022an, emakumeen enplegu-tasa % 55,7koa zen, eta gizonena, berriz, % 61,9koa. Datu horrek, emakumeek lan-merkatuan parte-hartze txikiagoa dutela adierazteaz gain, egitura-oztopoen iraunkortasuna adierazten du, hala nola zaintza-arduren karga neurrigabea etxekoen unitateetan, tradizionalki emakumeek jasaten dutena.

Pertsonako batez besteko **errenta** garbiari dagokionez, alde nabarmena ikusten da. 2022an, emakumeen batez besteko errenta 13.988,7 €-koa izan zen, eta gizonena, berriz, 14.880,8 €-koa. Sexuaren araberako **soldata-arrakalak** behera egin du azken urteetan, 2016an % 29,4 izatetik 2022an % 20,6 izatera igaro baita. Hala ere, adierazgarria izaten jarraitzen du, eta lan-aukeretan eta emakumeek eskuratzen dituzten sektoreetan dagoen desberdintasuna islatzen du, askotan gutxiago ordaintzen diren eta egonkortasun txikiagoa duten lanetan.

Bestalde, Espainiako eta atzerriko nazionalitateko pertsonen arteko soldata-arrakala ere garrantzitsua da. 2022an, atzerritarren batez besteko errenta 20.475,7 €-koa izan zen, eta Espainiako nazionalitatea zutenena 27.860,9 €-koa, % 25etik gorako aldea. Desberdintasun horrek emakume atzerritarrei eragiten die bereziki, genero- eta jatorri-oztopo bikoitzei aurre egiten baitiete.

Parte-hartze politiko eta sozialaren esparruan, emakumeek ordezkaritza txikia dute oraindik erabakiak hartzeko eta lidergorako guneetan. Maila politikoan, nabarmentzekoa da erakundeek genero-berdintasunarekiko duten konpromisoa, eta berdintasunerako eta genero-indarkeriaren aurkako politika, proiektu eta ekimenen eskaintza zabala. Hala ere, egia da emakumeek udaleko erabaki-organoetan duten zeregina oraindik ez dela benetako parekotasunera iristen.

Antsoainen, genero-berdintasuna sustatzeko hainbat politika, programa eta ekimen jarri dira abian. Garrantzitsuenen artean, honako hauek daude:

1. **Udalaren Barne Berdintasun Plana:** 2023ko otsailean, udalaren lehen Barne Berdintasun Plana onartu zen. Plan honek hau bilatzen du:
 - Genero-ikuspegia txertatzea udalaren barruko pertsonen eta prozesuen kudeaketan.
 - Gai espezifikoak jorratzea, hala nola emakumeen aurkako jazarpena eta indarkeria.
 - Oztopoak kentzea emakumeak eta gizonak edozein lanpostutan berdintasunez sartzeko.
 - Genero-joerarik gabeko lanbide-sustapeneko prozeduretarako irizpide objektiboak zehaztea.

2. **Berdintasunerako ordenantza:** 2019an, Antsoaino Udalak aho batez onartu zuen emakumeen eta gizonen arteko berdintasunerako ordenantza berria. Ordenantza hau:
 - Kontratu publikoak esleitzean eta laguntzak eta dirulaguntzak ematean berdintasun-irizpideak txertatzeko betebeharra ezartzen du..
 - Kirola, hezkuntza eta hirigintza bezalako esparruetan genero-ikuspegia txertatzea eskatzen du.
 - Garatu nahi den arau edo plan orok izan dezakeen genero-eraginari buruzko txostenak egitea eskatzen du.
3. **Emakumeenganako indarkerien aurkako Tokiko Protokoloak:** Protokolo hauek Berdintasunerako Ordenantzaren eranskin gisa jasota daude.
4. **Udal-proiektuetan genero-ikuspegia txertatzea:** ekimenak, politikak eta proiektuak diseinatzeko, ezartzeko eta ebaluatzeko etapa guztietan integratuz.
5. **Berdintasun Zerbitzua:** Udalak Berdintasun Zerbitzu bat du, hainbat eremutan emakumeen eta gizonen artean dauden desorekak identifikatzeko eta murrizteko lanean ari dena.
6. **Hizkuntzaren eta irudien erabilera ez-sexista:** Praktika hori udal-proiektuak gauzatzean eta hedatzean sartu da.

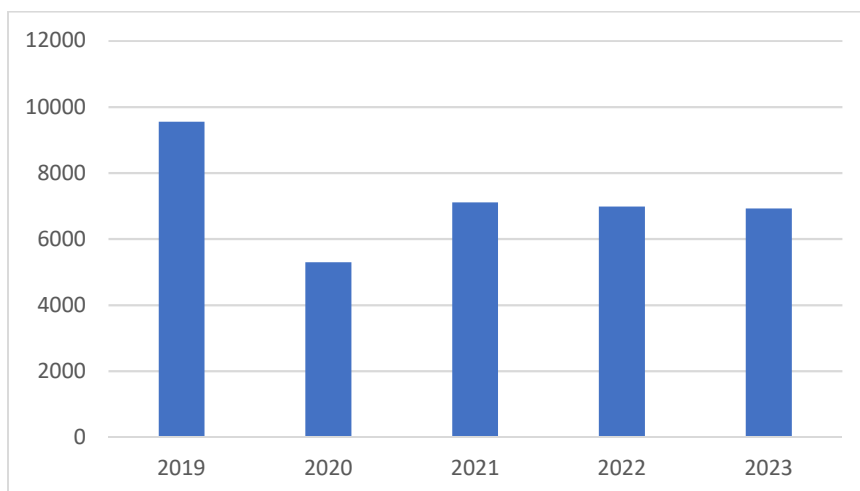
Politika horiek erakusten dute Antsoainek konpromiso sendoa duela genero-berdintasuna sustatzeko, udal-arauditik hasi eta tokiko bizitzako hainbat esparrutan praktikan ezartzeraino.

3.2. Kultura

Antsoainek 8 gune fisiko ditu kultur jarduerak egiteko: antzerkia, Mendikale 8ko Kultur Talde Teknikoaren bulegoak (Musika Eskola eta elkarteentzako aretoak ere badaude), Loza Kultur Gunea, liburutegia, Lapurbide eta Ostokiko eguneko zentro komunitarioak (adinekoentzat, ezinduentzat eta haien ingurukoentzat, kultur jarduerekin eta beste mota batekoekin) eta Txokogorri (tokiko elkarten autokudeaketarako lagatako udal gunea). Espazio horietako bakoitzak beharrezkoak diren elementuak ditu garatzen diren jardueri eta horietako bakoitzaren xede-publikoari erantzuteko. Udalaren webgunearen barruan kultur jardueren eskaintza aurki daiteke agenda atalaren bidez.

Teknikariei egindako elkarrizketen eta aztertutako datuen bidez, egiaztatu da Antsoaino herritarrek parte-hartze handia izan dutela gizarte- eta kultura-jardueretan. Funtsezko bi alderdik ahalbidetzen dute hori: alorrak kudeatzen dituen udal kultur guneen eskuragarritasuna eta udalerrian jarduerak antolatzen eta abian jartzen dituzten teknikarien prestasuna.

Antsoaino atzokiko 2019-2023 urte arteko datuak aztertu ondoren, ikus daiteke ikuskizunetara joan direnen kopuruak berean iraun zuela, eta 2019an lortu zuen punturik altuena. Hala ere, COVID-19aren pandemiak eragin esanguratsua izan zuen, bereziki 2020an, kultura-jarduera eten zenean eta, ondoren, edukiera murriztu zenean, eta horrek baldintzatu zuen hurrengo urteetako asistentziaren susperraldi mailakatua.

2 grafikoa: Antsoaino Antzokira joateko progresioa 2019-2023.
Iturria: Antsoaino Udala.

Ikuskizunen kopurua ere mantendu egin da urteetan zehar:

	2019	2020	2021	2022	2023
OROTARA	51	46	46	48	53

1 Taula: Ikuskizunen kopurua 2019-2023.
Iturria: Antsoaino Udala.

2023an ikuskizunen hartzaile izan ziren pertsonen dagokionez, %56a helduak izan ziren, %38a familiakoak edo haurrak eta %6a gazteak. Horien hizkuntzari dagokionez, %55a gaztelaniaz izan ziren eta %24a euskaraz (%21a testurik gabekoak ziren).

Programatutako kultura-jardueretan herritarren parte-hartzea aldatu egiten da biztanleria-taldearen arabera, eta helduen eta familien parte-hartzea handiagoa dela nabarmentzen da; aldiz, gazteen parte-hartzea txikiagoa da.

Diagnostikoan parte hartzen duten pertsonekin ideiak kontrastatzeko garaian, tokiko nortasun sendorik eza ikusten da; globalizazio-prozesuek askotan deslurraldekatze- eta deslotura-prozesuak dakartzate, eta nortasun-falta sortzen dute. Udalerriaz gaindiko/globalaren (Iruñetik gertu dagoela kontuan hartuta) eta tokikoaren (Antsoain herri gisa) arteko talkak zaildu egiten du nortasun propioa sortzea. Antsoaino kide izatearen sentimendua badago.

Azpimarratzekoa da udalerrian kultura-arloko udal-estrategiarik ez dagoela. Jarduera asko egiten dira, baina ez dago egiturarik, eta haien arteko koherentzia eta koordinazioa hobetu daitezke.

3.3. Kirola:

Horri dagokionez, 2 erakunde daudela adierazi behar da. Alde batetik, **Antsoaino Kirol Zerbitzuak** udalerriko kirol jarduerak kudeatzen ditu, bizimodu osasungarria eta herritarren ongizatea sustatuz, azpiegiturak behar bezala mantenduz eta ekitaldiak eta jarduerak antolatuz. Gainera, klubekin koordinatzen da eta dirulaguntzak kudeatzen ditu herritarren artean ohitura osasungarriak sustatzeko.

Bestalde, **Idakirolak** udal elkarte publikoa da, eta hainbat kirol jarduera, gimnasioa, sorospena eta beste zerbitzu batzuk kudeatzen ditu. Bere helburua kalitatezko zerbitzu eraginkorra eta berritzailea eskaintzea da, erabiltzaileen eta langileen etengabeko hobekuntzan eta gogobetetzean oinarritua.

Antsoaino Kirol Arloak jarduera fisikoa eta kirola sustatzen ditu udalerrian, herritarren bizi-kalitatea hobetzeko helburuarekin. Jarduera eskaintza zabal baten bidez, Udalak ohitura osasungarriak, parte-hartze aktiboa eta gizarte kohesioa sustatu nahi ditu.

Antsoainek **kirola egiteko eta erlaxatzeko instalazioen** eskaintza zabala du, udal kiroldegia atxikita, eta guztira 10.000 m² baino gehiago kirola eta ongizateari zuzenduta. Instalazio nagusien artean honako hauek daude:

- **Igerilekuak:** 25 metroko igerileku estalia, udako zenbait igerileku (erdizirkularra eta plisti-plasta), eta hidroterapia-eremu bat saunekin eta jacuzziekin.
- **Fitness aretoa:** 550 m², kardio, pisu libre, makina isotoniko eta crosstraining guneekin.
- **Kirol gunek:** Frontoi estalia, kiroldegia saskibaloi eta areto futboleko kantxeekin, belar artifizialeko futbol zelaia, rokodromoa eta kanpoko pista erdi itxiak.

Instalazio hauek kirol eta erlaxazio jarduera ugari ahalbidetzen dituzte adin talde eta maila guztientzat, udal eskaintzan funtsezko zutabea dira.

Kirol Zerbitzuak hainbat jarduera eta prozesu antolatzen ditu, herritar guztiei **eskaintza** egokia bermatzeko. Besteak beste:

- **Kirola eta ohitura osasungarriak sustatzea:** Jarduera fisikoa adin goiztiarretik sustatuz, Antsoaino herritarren osasuna eta ongizatea hobetzeko helburuarekin.
- **Kirol-azpiegiturak kudeatzea:** Kirol-instalazioen (kiroldegia, futbol-zelaia, pilotalekua eta igerileku estalia) mantentze-lanak eta erabilera egokia ziurtatuz.
- **Jardueren programazioa:** Hainbat adin-talderentzako jarduerak eskainiz, haurrei zuzendutako programetatik hasi eta 60 urtetik gorakoentzako jardueretaraino, "Ariketa fisikoaren errezetaren" bidez.
- **Hitzarmenak tokiko kirol-klubekin:** Kirol-klubekin elkarlanean, kirol-eskaintza zabala eta askotarikoa bermatzeko.

Antsoaino kirol jardueretan herritarren **parte-hartzeak** hazkunde nabarmena erakutsi du. Hala ere, parte-hartzea desberdina da jardueren arabera. Horren adibide da udako igerilekuko asistentzia handia, 1.700 pertsona inguru egunean.

Jarraian, generoaren eta erroldatzearen araberako inskripzio-datuak jasotzen dituen taula bat aurkezten da, udalerrriak biztanleria kirol-jardueretan integratzeko egiten duen ahalegina islatuz:

Kategoria	Izen-emateak Guztira	Emakumeak	Gizonak	% Emakumeak	% Gizonak	Erroldatuak	Ez Erroldatuak
Izen-emateak Guztira	2.151	961	1.190	45%	55%	1.275 (59%)	876 (41%)
Zerbitzuak kudeatutako kirolak	1.340	616	724	46%	54%	792 (59%)	548 (41%)
Igeriketa (haurtxoak, haurrak, helduak)	189	111	78	59%	41%	133 (70%)	56 (30%)
60 urtetik gorakoentzako jarduerak	188	164	24	87%	13%	174 (93%)	14 (7%)

2 taula: Kirol-jardueretan parte hartzea generoaren eta erroldatzearen arabera (2024/2025).

Iturria: Antsoaino Udala.

Abonatuei dagokienez, nabarmentzekoa da 5.355 pertsona kirol-instalazioetan abonatuta daudela, hau da, Antsoaino biztanleen % 50. Horrek azpimarratzen du kirolak herritarren eguneroko bizitzan duen garrantzia eta kirol-esparruak Udalean duen garrantzi estrategikoa, bai gastuari dagokionez, bai diru-sarrerei dagokienez. Idakiren aurrekontuaren barruan, kirol zerbitzura bideratutako partida da garrantzitsuen gastu eta diru-sarrerei dagokienez.

Instalazioa	Betetzea (%)
Pilotalekua	100%
Kiroldegia	100%
Futbol zelaia	100%
Igerileku estalia	90%
Idakirolak aretoak	95%

Ezkaba patioa	80%
---------------	-----

3 taula: Udal kirolguneen okupazioa (2024).

Iturria: Antsoaino Udala.

Espazio horien **okupazioak** adierazten du udalerrian kirol-jardueren eskaera handia dagoela, eta funtsezko instalazioak erabiltzen direla, hala nola kiroldegia eta futbol-zelaia, eta horrek kirol-azpiegiturak mantentzeko eta handitzeko beharra nabarmentzen du.

Antsoaino kiroliek ezagunenak futbola, saskibaloia eta judoa dira, nahiz eta beste diziplina batzuk ere eskaintzen diren, hala nola xakea, halterofilia eta eskalada. Jarraian, kirol-jarduera nagusietako batzuetan izandako parte-hartzeari buruzko datuak aurkezten dira.

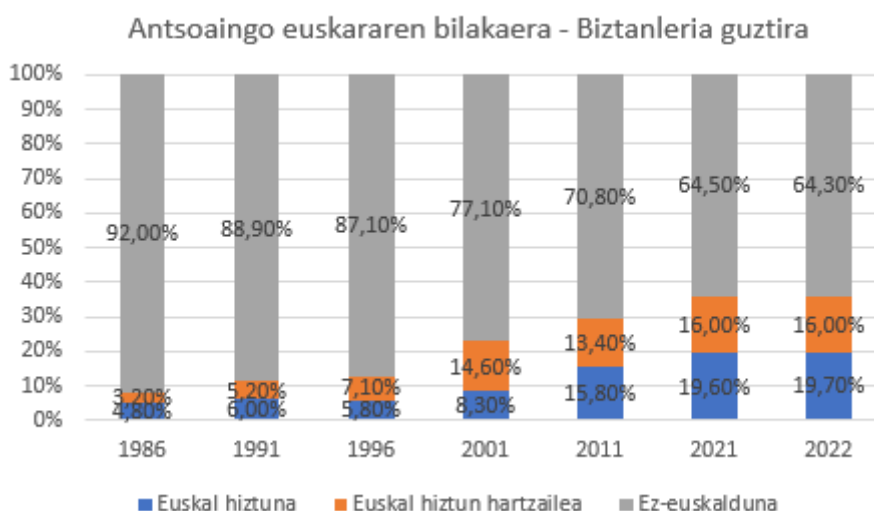
Kirola/ Jarduera	Izen-emateak Guztira	Emakumeak	Gizonak	% Emakumeak	% Gizonak	Erroldatuak	Ez Erroldatuak
Futbola	532	51	481	10%	90%	209 (39%)	323 (61%)
Saskibaloia	259	155	104	60%	40%	154 (59%)	105 (41%)
Herri Kirolak	121	63	58	52%	48%	106 (88%)	15 (12%)
Halterofilia	46	16	30	35%	65%	10 (22%)	36 (78%)
Judoa	27	5	22	19%	81%	20 (74%)	7 (26%)
Eskalada	95	56	39	59%	41%	49 (52%)	46 (48%)

4 taula: Kirol-diziplinetan parte hartzea generoaren eta adinaren arabera (2024/2025).

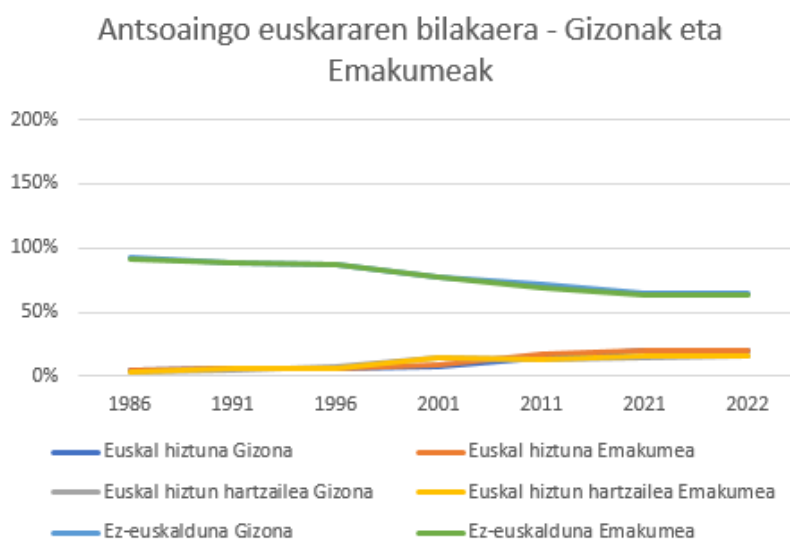
Iturria: Antsoaino Udala.

3.4. Euskara

Euskara Antsoaino kultura-identitatearen zati integrala da, eta azken hamarkadetan indartzen joan da, bilakaera nabarmena izan baitu, euskaldunen ehunekoak nabarmen egin baitu gora, 1986ko %4,8tik 2022ko %19,7ra. Hazkunde horrek adierazten du hizkuntza gehiago erabiltzen dela, batez ere azken 20 urteetan, nahiz eta biztanle gehienak ez-euskaldunak izaten jarraitzen duten (%64,3 2022an). Euskaldun hartzaileak ere (hizkuntza ulertzen dutenak, baina modu arinean hitz egiten ez dutenak) 1986ko %3,2tik 2022ko %16ra igo dira. Urte hauetan, gizonen eta emakumeen arteko erabilera-aldeak oso txikiak izan dira, eta bi generoek %19,7ko euskaldun-tasa lortu dute 2022an.

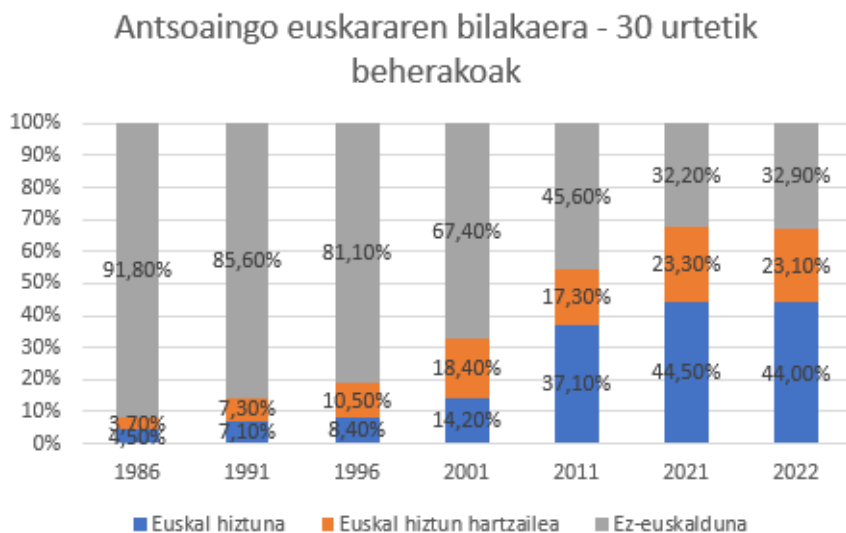
3 grafikoa: Euskararen bilakaera Antsoainen biztanleria osoan
Iturria: (na)stat https://nastat.navarra.es/es/tablas_powerbi/-/tag/perfil-euskera

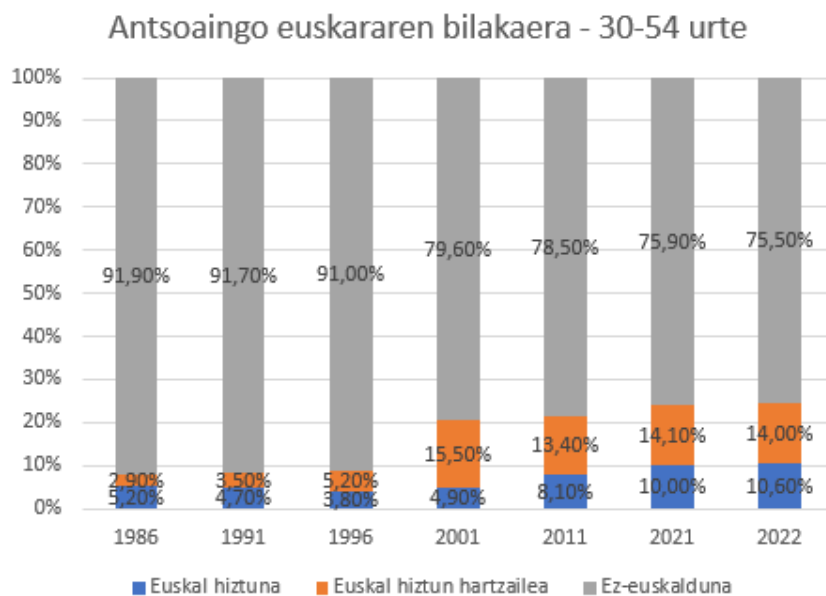
4 grafikoa: Euskararen bilakaera Antsoainen gizon eta emakumeetan
Iturria: (na)stat https://nastat.navarra.es/es/tablas_powerbi/-/tag/perfil-euskera

Euskararen ezagutza areagotzeko funtsezko faktoreetako bat erakundeen konpromisoa eta eskoletan, ikastetxeetan eta kultur jardueretan sustatzea izan da. Ildo honetatik, 2008-2009 ikasturtean Antsoaino Ezkaba ikastetxe publikotik D eredura (euskara) aldatu izana mugarri garrantzitsua izan da. Aldaketa horrek irakaskuntzan euskaraz murgiltzea ekarri zuen, eta, ziurrenik, eragin nabarmena izan du euskararen ezagutzan eta erabileran herriko biztanle gazteen artean, horietan izan baita hazkunderik handiena euskaldunen kopuruan. Euskararen eguneroko erabilera askoz zabalduagoa

dago gazteen artean, eta horrek belaunaldi berrien eguneroko jardueretan hizkuntzaren presentzia sendoagoa iradokitzen du. 2022an, 30 urtetik beherakoen %44 euskaldunak ziren, 30 eta 54 urte bitartekoen %10,6, eta 55 urtetik gorakoen %4,6.

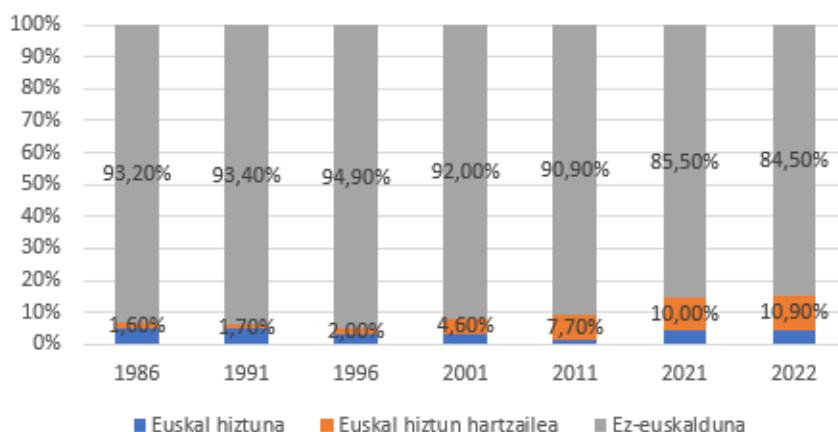

5 grafikoa: Euskararen bilakaera Antsoainen 30 urtetik beherakoetan
Iturria: (na)stat https://nastat.navarra.es/es/tablas_powerbi/-/tag/perfil-euskera

6 grafikoa: Euskararen bilakaera Antsoainen 30 eta 54 urte bitarteko biztanlerian
Iturria: (na)stat https://nastat.navarra.es/es/tablas_powerbi/-/tag/perfil-euskera

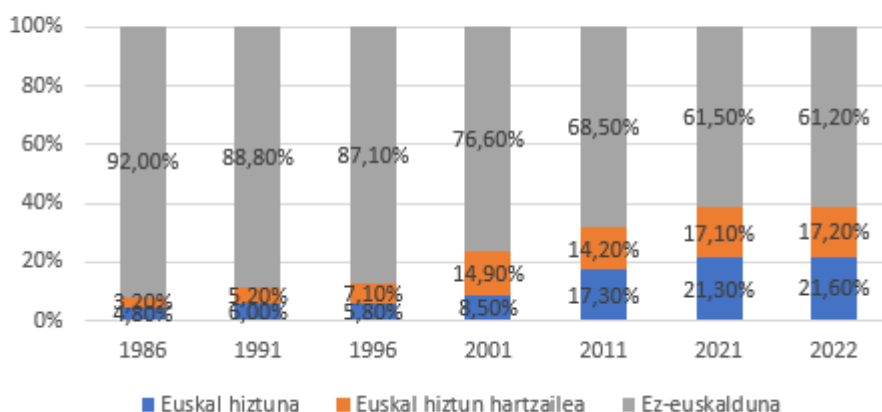
Antsoaino euskararen bilakaera - 55 urte edo gehiago

7 grafikoa: Euskararen bilakaera Antsoainen 54 urtetik gorakoan artean
Iturria: (na)stat https://nastat.navarra.es/es/tablas_powerbi/-/tag/perfil-euskera

Biztanleriaren jatorriari eta nazionalitateari dagokienez, 2022an Nafarroan jaiotako pertsonen %26,3 euskaldunak ziren, eta beste erkidego batzuetan jaiotakoan artean, berriz, %6,2. Atzerritarren artean %1,4 baino ez. Horrek agerian uzten ditu Antsoainera emigratzen duten herritarren artean hizkuntza integratzeko dauden zailtasunak. Atzerritarren artean euskararen ezagutzan igoera txiki bat egon bada ere, bertako biztanleen artean baino nabarmen baxuagoa izaten jarraitzen du.

Antsoaino euskararen bilakaera - Espainiar nazionalitatea

8 grafikoa: Euskararen bilakaera Antsoainen, nazionalitate espainiarra duen biztanlerian
Iturria: (na)stat https://nastat.navarra.es/es/tablas_powerbi/-/tag/perfil-euskera

9 grafikoa: Euskararen bilakaera Antsoainen atzerriko nazionalitatea duen biztanlerian
Iturria: (na)stat https://nastat.navarra.es/es/tablas_powerbi/-/tag/perfil-euskera

3.5. Hiri-konfigurazioa

Antsoaingo Udal Plan Orokorra 2017an onartu zen, aurretik zegoen plana berrikusi ondoren. Berrikuspen horrek funtsezko hiru bektore zituen: Errondaren iparraldean dagoen Ezkaba mendiaren eremurako babes-araubide bat mantentzea, mendi horretarako ezartzen den udalaz gairik plangintzarekin koherentea eta integratua; doikuntza batzuekin mantentzea, aurreko araudian jasotzen ez diren erabilera jakin batzuk malgutu eta ahalbidetzeko; eta, azkenik, hirigune historikoaren eremuan eta, batez ere, baselizaren inguruan lurzorua antolatze eta erabiltzeko alternatiba bat ezartzea, lurzoru horiei hirigune historikoa eta haren ingurua antolatu eta osatu berri duten erabilerak ahalbidetzeko.

Antsoaingo udalerriak 1,908 Km²-ko azalera du eta Iruñerriko iparraldean dago, Ezkaba - San Kristobal mendiaren hegoaldeko ertzaren ondoan. Mendebaldean Artikarekin egiten du muga, iparraldean Ezkabarterekin, eta ekialdean eta hegoaldean Iruñearekin, Arrotxapea, Txantrea eta Ezkaba auzoekin.

Lurzoruaren erabilera	Azalera (Ha)	Estalduraren %
Baso zuhaitza	29,38	15,49%
Zuhatzik gabeko basoak	59,81	31,53%
Lehorreko laboreak	16,26	8,57%
Ez emankorra Hiria	79,31	41,80%
Ez emankorra erronda	4,94	2,61%

GUZTIRA	189,71	
---------	--------	--

1 taula. Antsoaino udalerriko espazioaren erabilerak.

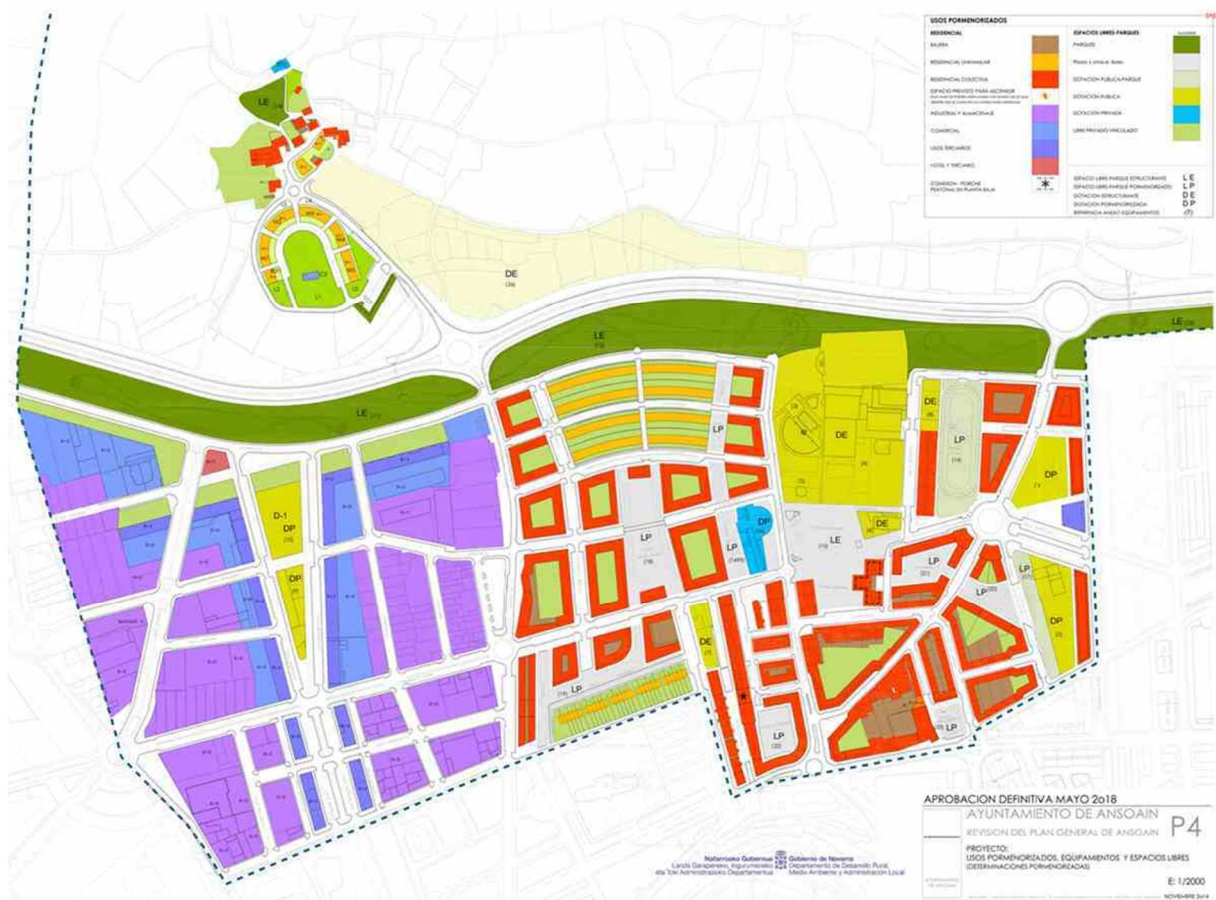
Iturria: Antsoaino Udal Plan Orokorraren ingurumen-eraginaren azterketa.

Antsoaino udalerriak 4 zati oso bereizitan banatutako hiri-konfigurazioa du:

- Hirigune historikoa. Ezkaba mendiaren magalean dago, herrigunetik bereizita, eta Antsoaino hiri-zatirik zaharrena da.
- Ezkaba mendia. Antsoaino udalerraren azaleraren ia erdia Ezkaba mendiaren hegoaldeko magalean dauden lursailek osatzen dute. Lursail horiek malda handiak dituzte eta zuhaitz-masak daude, batez ere birpopulatze-pinudiak eta sastrakak.
- Industrialdea. Antsoaino errepideak bizitegi-eremutik bereizten du industrialdea. Industrialdea industriadako eta hirugarren sektorerako erabiltzen da nagusiki, eta elikagaien banaketa-sektoreko enpresak daude bertan.
- Bizitegi-zona. Antsoaino errepidearen ekialdean, udalerriko biztanle gehienak bizi diren bizitegi-eremua dago, eta zerbitzu publiko gehienak bertan daude.

Dauden ekipamendu publikoen arloan, osasun-erabilerakoak (osasun-zentroa), hezkuntzakoak, kirolekoak eta erabilera anitzekoak, 58.073 m²-ko azalera du guztira, hau da, 5,39 m² biztanleko.

Lurraldearen Okupazio Estrategia eta Ereduaren (LOEE) arabera, "Antsoaino udalerria agortu egin da", hau da, ez da uste hiri-hedapenerako aukerarik dagoenik, eta, beraz, "Antsoaino hiri-errealitatearekin, egungo Planaren aldeko garapenarekin eta lurralde- eta etorkizuneko perspektibekin koherente izanik, EZ da hazkunderik planteatzen, eta, aitzitik, egokitzat jotzen da egungo biztanleria 10.000 biztanle inguruan mantentzea". Ildo horretan, honako hau esaten da: "Antsoaino udalerriko egungo biztanleria ia egonkortuta geratuko da, eta hazkunde edo beherapen begetatiboaren aldaketei soilik lotuta egongo da".

4 irudia. Antsoaino erabilera xehatuen, ekipamenduen eta espazio libreen planoak.

Iturria: Antsoaino Udal Plan Orokorra. www.siu.navarra.es

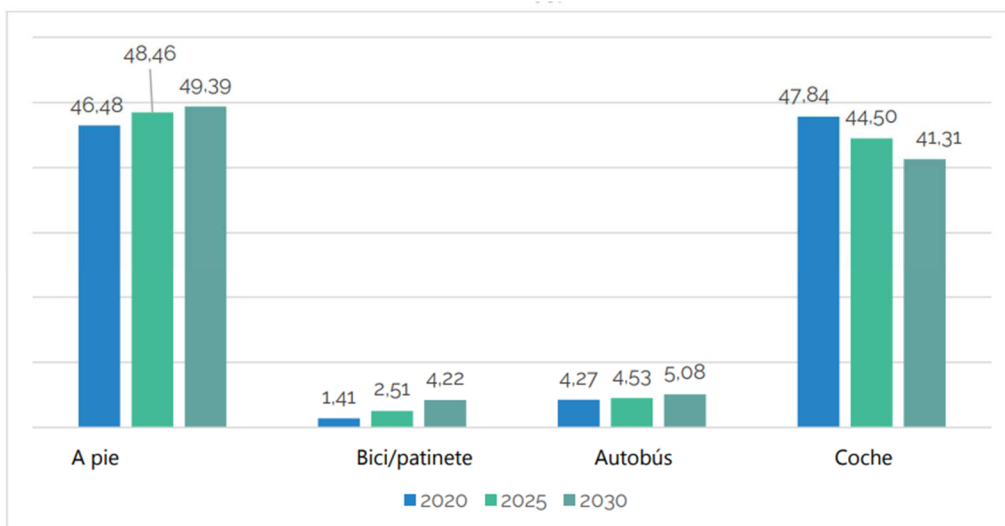
Gainera, LOEEK honako lehentasun hauek ezartzen ditu Antsoainerako, eta horietako batzuk dagoeneko lortu dira:

- Kirol-lur gehiago lortzea.
- SD sektorea publiko gisa berreskuratzea.
- Berriobeitiko mugen aldaketa ebatzea.
- Erabileren erregulazioa hobetzea industria-, merkataritza- eta zerbitzu-lurrak arintzeko, batez ere krisialdietan.
- Antsoaino eta Harrobiko biribilguneetatik ibilgailu astunen sarrera baliogabetzea, eta Artikako biribilgunea helburu horretarako bakarrik uztea.
- Gaur egungo planean herri zaharrean dauden 10 etxebizitzak mantentzea.
- Saihesbidearen iparraldean oinezkoentzako pasealekua sortzea.
- Egungo haur-eskolan jardunez gero, beste aukera bat proposatzea.

Mugikortasunari dagokionez, Antsoainek 2021ean Hiri Mugikortasun Jasangarrirako Plana (HMJP) onartu zuen. Plan horren helburuak dira "banaketa modala orekatuagoa lortzea, motorrik gabeko

moduak lehenetsiz distantzia labur eta ertainetan, eta gutxiago kutsatzen duten modu kolektibo edo partikularrak, ibilbide luzeagoetan".

HJMparen arabera, bertakoen %38k jatorria eta helmuga udalerrian bertan dituzten bidaiak egiten dituzte, eta gainerako %62a inguruko beste herri batzuetara egiten dira, batez ere Iruñera.

10 grafikoa. Antsoaingo banaketa modala gaur egun eta datozen 5 eta 10 urteetan PMUS aplikatuta.

Iturria: Antsoaingo Hiri Mugikortasun Iraunkorreko Plana. www.ansoain.es

Banaketa modalaren arabera, lehenetsuzko bi garraiobide daude: ibilgailu pribatua eta oinez joatea (joan-etorri guztien %94), %49 ibilgailu pribatuarentzat (%46 gidari gisa eta %3 laguntzaile gisa) eta %46 oinez joatea. Autobusaren erabilera eguneroko joan-etorrien %4 da, eta bizikletaz egindako bidaiak, berriz, % 1. Ibilgailu pribatuarekiko mendetasun handia ere ikusten da gizonen artean, eta emakumeak gehiago ibiltzen dira oinez (%59,5 eta %31,5, hurrenez hurren).

Gainera, adin-taldearen arabera banaketa modalak erakusten du goranzko joera dagoela oinezko mugikortasunean biztanleria zahartu ahala, 35 urtetik beherako biztanleria izan ezik, oinez desplazamendu asko egiten baititu. Autoz egindako bidaiak handiagoak dira 35 urtetik gora.

Autobusaren erabilera adierazgarriagoa da 65 urtetik gorako eta 35 urtetik beherako adin-tarteetan, %9ko eta %10eko balioak lortzen baitituzte, hurrenez hurren. Bizikletari dagokionez, garraiobide horren erabilzaile gehienak 35 eta 49 urte bitartekoak dira.

Antsoaingo bizitegi-guneko (eremu berria) elementu bereizgarri bat trinkotasuna da. Kilometro erdi karratuan 10.500 pertsona bizi dira, hau da, 24.600 biztanle inguru ditu km²-ko. Populazio-dentsitate egokia sustatzeko eta mundu osoko hiri-hedapenaren joera gelditzeko, ONU-Habitat erakundeak gutxienez 15.000 pertsona gomendatzen ditu kilometro karratuko, eta ez dago gomendatutako maximorik. Dentsitate horrek hainbat forma izan baditzake ere, dentsitate horiek ondo diseinatuta eta planifikatuta egon behar dute, pilaketa saihesteko, betiere eraikitako forma, funtzioa eta diseinua kontuan hartuta.

Ildo honetatik, Antsoaino eremu berriaren hiri-konfigurazioak ezaugarri hauek ditu: 4 eta 7 solairu arteko bizitegi-eraikinak dira nagusi, zirkulazioaren noranzkoa dela-eta errei bat baino gehiago ez duten kale estu samarrak, eta espazio publiko irekien banaketa irregularra, tamainaren arabera honako hauek nabarmenduz: Zelaia parkea, Harrobi – Gaztetxea Ezkaba kalean, Rafael Alberti plaza, Udaletxe plaza, Lapurbide plaza eta, batez ere, Iparraldeko ingurabidearen ondoko parkea.

Zalantzarik gabe, trinkotasun horrek zerbitzu publikoak herritarrengandik hurbil egotea errazten du, eta horrek irisgarritasuna errazten du eta bizi-kalitatea handitzen du Antsoainen. Nabarmentzekoa da, halaber, Ezkaba mendiaren gertutasuna eta Errondaren gainean eraikitako oinezkoentzako pasabideak daudela, aisialdi aktibo eta osasungarria eta naturarekiko kontaktua ahalbidetzen baitie inguru berriko biztanleei.

3.6. Ekitatea eta zaintza. Demografia eta biztanleria.

Antsoainek erronka nabarmenak ditu ekitateari eta zaintzari dagokienez, batez ere bere egitura demografikoaren eta biztanleriaren zahartze progresiboaren ondorioz. Udalerrian behera egin du jaiotza-tasak eta gora bizi-itxaropenak, eta horrek handitu egin du adineko eta mendeko biztanleei arreta emateko zerbitzuen eskaera. Fenomeno horrek erronkak ditu zerbitzu horien horniduran eta horiek mantentzeko behar diren baliabideen jasangarritasunean.

Egoera honi erantzuteko, Antsoainek zainketa-sare bat eta zentro komunitarioak ezarri ditu, familia zainzaileei laguntza emateaz gain. "Antsoain, Zaintzen duen Herria" bezalako programak ahalaz handia dira adinekoen, desgaitasunen bat duten pertsonen eta haien ingurunearen bizi-kalitatea hobetzeko, sozializazio-espazioak eta laguntza pertsonalizatua eskainiz. Proiektu honek komunitate-ehuna indartzea, gizarte-partaidetza sustatzea eta zahartze aktiboa sustatzea ditu helburu, herritarren arteko laguntza-ingurune bat sortuz.

"Informazio-gunea" proiektua beste ekimen nabarmen eta aitzindari bat da, eta Nafarroako hainbat tokitako pertsonak erakarri ditu, "leihatila bakarra" motako antzeko zerbitzurik ez dagoelako. Puntu honek arreta zentralizatzen du, erabiltzaileen kontsultak gai askori buruz konponduz edo bideratuz, eta horrek udal-zerbitzuen irisgarritasuna eta eraginkortasuna hobetzen ditu eta herritarrekiko lotura indartzen du.

Gainera, "Jangela Kolektibo Osasungarri eta Iraunkorra" proiektua konpromiso hori indartzen duen beste ekimen bat da, adinekoek elikadura orekatua izateko eta bizikidetzak-uneak partekatze gune bat eskaintzen baitu, haien ongizate fisikoari zein sozialari lagunduz. Proiektu honek, ohitura osasungarriak sustatzeaz gain, egoera ahulenean daudenak ere barne hartzen laguntzen du.

Antsoainek Nafarroako Gobernuak bultzatutako "Zainketen aldeko Tokiko Itunak" ekimenean ere parte hartzen du. Ekimen honen helburua da zaintza eredu bidezkoagoa eta iraunkorragoa sortzea, tokiko beharretara egokitua. Parte-hartze honen bidez, Antsoainek zaintza-komunitate bat sortzeko

konpromisoa berresten du, genero-ikuspegia eta zerbitzuetarako sarbidean ekitate-printzipioak txertatuz.

Ekitatearekiko eta inklusioarekiko konpromisoak LGTBI+ kolektiboarekin lan egitea ere hartzen du, sexu- eta genero-aniztasunaren eskubideak eta ikusgarritasuna indartuz. Hainbat ekimenen bidez, Antsoainek LGTBI+ komunitatearen eskubideak sustatzen ditu, tailerrak, sentsibilizazio-kanpainak eta diskriminazioari aurre egiteko eta sexu- eta genero-aniztasunarekiko errespetua sustatzeko jarduerak antolatuz. Gaur egun, Antsoainek diagnostiko bat amaitu du, 2025erako aurreikusitako LGTBI+ Udal Plana egiteko oinarri izango dena. Ahalegin hau funtsezkoa da gizarte inklusibo eta bidezkoagoa eraikitzeko, non pertsona guztiak baloratuta eta errespetatuta senti daitezkeen, beren sexu-orientazioa edo genero-identitatea gorabehera.

Hala ere, zerbitzu horien egungo gaitasuna ez da nahikoa etorkizuneko beharrei erantzuteko; izan ere, populazioa zahartzen doan heinean eskariak gora egitea espero da. Gainera, gazteak etxebizitza, lan- eta hezkuntza-aukeren bila beste herri batzuetara migratzeak egoera larriagotzen du, ongizate-sistemari euts diezaiokeen biztanleria aktiboaren proportzioa murrizten baita. Fenomeno hau zaila da, halaber, udalerrian etengabe bizi ez diren erroldatutako biztanleak daudelako, eta horrek zerbitzuen gainkarga eragiten du, ekarpen proportzionalik gabe.

Beste erronka garrantzitsu bat lana eta familia uztartzea da. Izan ere, emakumeek karga handiagoa hartzen dute beren gain adingabeak eta mendeko pertsonak zaintzean, eta horrek lan-merkatuan duten parte-hartzeari eragiten dio. Kontziliazio hori errazteko tokiko ekimenak dauden arren, hala nola haurrak zaintzeko eta familiei laguntzeko programak, neurri horiek oraindik ez dira nahikoak biztanle guztien beharrak asetzeko.

Herritarren zati batek adierazi du 24 orduko polizia-zerbitzurik ez egotea komunitatearen segurtasunari eta ongizateari dagokienez hobetu daitekeen alderdi gisa. Muga honek murriztu egiten du larrialdiei berehala erantzuteko gaitasuna, eta horrek eragin berezia izan dezake adineko pertsonengan eta etengabeko laguntza behar dutenengan.

Era berean, herritarren zati batek adierazi du garraio publikoaren sareak Antsoaino eremu jakin batzuk hartzen dituela, eta zailtasun gehigarriak sortzen dituela herritarren mugikortasunerako, batez ere adinekoentzat, mugikortasun urriko pertsonentzat edo ibilgailu pribaturik ez dutenentzat. Udalerriko hainbat punturen arteko konektibitate faltak zerbitzuetarako sarbidean dauden desberdintasunak indartzen ditu, bizilagun askoren autonomia mugatuz.

Antsoaino biztanleria-aniztasuna nabarmentzen da, familia gazteen presentziarekin, oreka bat eskaintzen baitu zahartze demografikoaren aurrean, udalerraren bizitasunari lagunduz. Instituzioek lehen aipatutako programa eta ekimenen alde egindako apustuak erakusten du beren komunitatearen ongizatearekiko eta bizi-kalitatearen hobekuntzarekiko konpromisoa dutela, eta zainketen ikuspegi

komunitarioa eta kolaboratiboa sustatzen dutela. Hala ere, oraindik muga garrantzitsuak daude, hala nola bizi-zikloaren etapa guztiak barne hartzen dituen politikarik eza, azpiegitura askotan irisgarritasun unibertsalik eza, eta kirol- eta jolas-instalazio nahikorik ez izatea.

3.7. Gizarte Berrikuntza Komunitarioa

Antsoaino Udalak, udal mailan garatzen dituen proiektuen bitartez, herritarren parte-hartzea sustatu nahi du eta herritarrak udalerrinari buruzko erabakietan inplikatzeko dituen. Berrikuntza horren adibide nabarmena Harrobi Gazte Etxea da, gazteei eskainitako gunea, parte-hartze aktiboa, sormena eta garapen pertsonala sustatzen dituen. Proiektu honek ingurune bat eskaintzen du, non gazteek kultura-, hezkuntza- eta aisialdi-jarduerak antola ditzaketen, gizarte-kohesioaren eta dinamizazio komunitarioaren erreferente bihurtuz. Harrobi Gazte Etxeak, gazteen behar espezifikoak erantzuteaz gain, gazteak Antsoaino bizitza sozialean inplikatzeko ere bultzatzen du, kide eta erantzukizun zibikoa sortuz.

Herritarren parte-hartzearen beste adibide esanguratsu bat Aurrekontu Parte-hartzaileak dira, 2018tik martxan daudenak, urtean 60.000 euroko aurrekontu-zuzkidurarekin. Ekimen honi esker, 16 urtetik gorako pertsonak (urte horretan erroldatutakoak barne) eta Elkarten Udal Erregistroan inskribatutako erakunde eta elkarteak proposamenak aurkeztu ditzakete. Proposamenak honako hauei buruzkoak izan daitezke: obrak (berriak edo mantentzekoak), erosketak iraunkorrak (inbertsioak) eta udal-eskumenen barruko jarduerak edo programak, hala nola kirola, berdintasuna, kultura, euskara, gizarte-zerbitzuak eta hiri-mantentzea, besteak beste. Partaidetzazko Gobernantza, Hirigintza eta Toki Garapeneko Batzordea arduratzen da gehienez lau proposamen hautatzeaz, eta, ondoren, herritarrek bozkatzeko fasera igarotzen dira. Urteroko deialdi honek indartu egiten du Antsoainen konpromisoa, bertako bizilagunek udal-ingurunearen diseinuan eta hobekuntzan aktiboki parte har dezaten.

Gainera, Antsoaino Udalak "Gardentasun Ataria" eskaintzen du, herritarrek Udalari zuzenean informazioa eskatzeko:

Transparencia

Ley Foral 5/2018, de 17 de mayo, de Transparencia Solicitud de información

Indicadores de transparencia

- 1.- Derecho de acceso a información pública
- 2.- Información institucional, organizativa y de planificación
- 3.- Información sobre cargos electos, altos cargos y personal directivo
- 4.- Información de relevancia jurídica
- 5.- Información económica, presupuestaria y financiera
- 6.- Información sobre contratación pública y concesión de servicios
- 7.- Información sobre convenios de colaboración, contratos-programas, encomiendas y encargos a medios propios
- 8.- Información sobre la actividad subvencional
- 9.- Información patrimonial y estadística
- 10.- Información sobre ordenación territorial, urbanismo, medio ambiente y vivienda
- 11.- Otros contenidos objeto de publicidad

4 Irudia. Antsoaino Udalaren gardentasun-adierazleak.

Iturria: www.ansoain.es.

Komunikazio eraginkorra eta gardentasuna funtsezkoak dira herritarrek informatuta eta ahaldunduta senti daitezen. Pertsonak ulertzen dutenean erabakiak nola hartzen diren eta nola parte har dezaketen, litekeena parte hartzea da.

Gainera, egindako jardueren azken berri eta nobedadeak jasotzen dituzten informazio-buletinak dituzte, eta berriak sare sozial propioen bidez ere sortzen dira.

Herritarren parte-hartzeak gobernantza-eredu inklusiboagoi eta demokratikoagoi atek ireki diezazkieke. Komunitatea erabakiak hartzen inplikatzean, ikuspegi berritzaileagoak eta tokiko errealitateetara egokituak gara daitezke. Horrek herritarren artean konfiantza eraikitzen ere lagun dezake.

Herrian elkarte-sare bat badago ere, gaur egun jarduera gutxi du, eta horrek zaildu egiten du lankidetzaproiektuak abian jartzea eta informazioa trukatea.

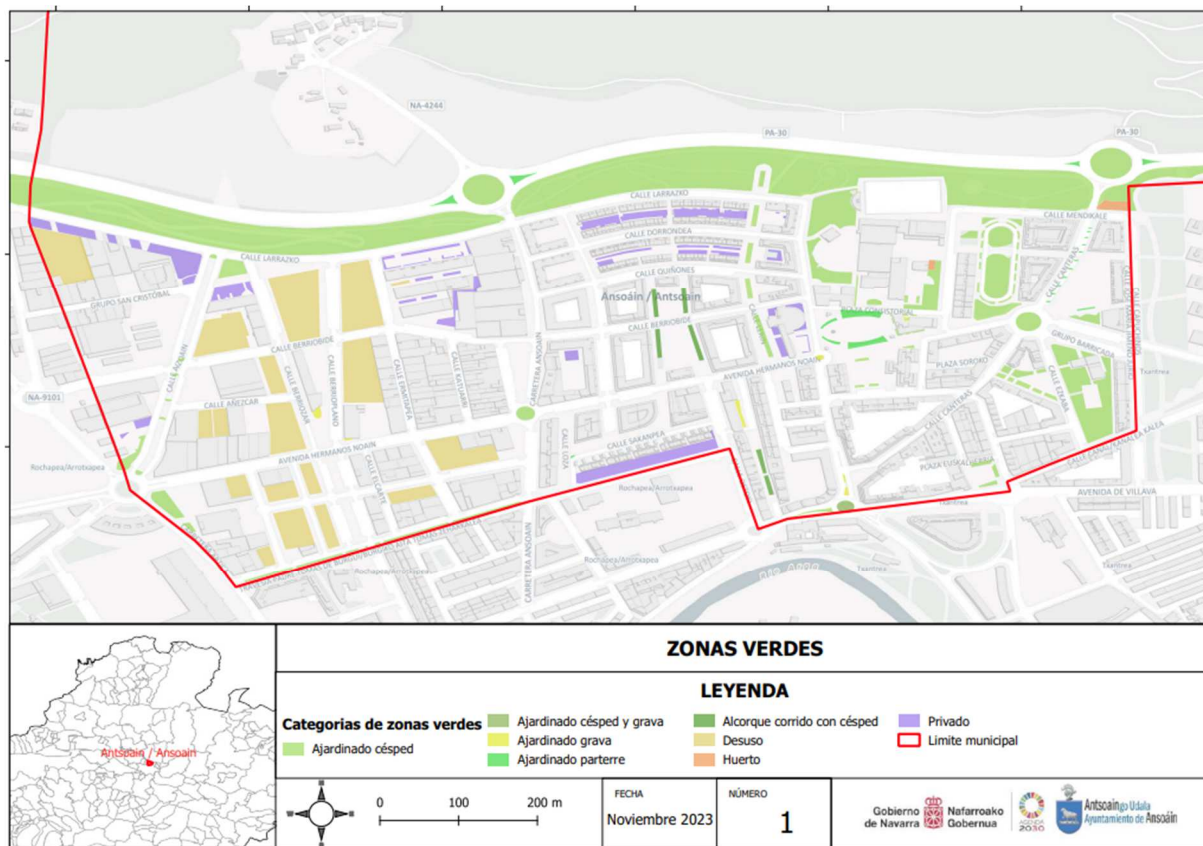
Diagnostikoaren garapenean ikus daitekeenez, Antsoainek lehen mailako kirol instalazioak ditu, eta horrek komunitatearen osasuna eta ongizatea sustatzeaz gain, bizilagunentzako topagune ere izan daiteke. Kirol ekitaldiak, txapelketak eta jolas-jarduerak pertsonak bildu, ezagutu eta proiektu komunitarioetan laguntzeko aukera izan daitezke.

3.8. Hiri Erresilientzia, Paisaia eta Ingurumen Jasangarritasuna

Antsoaino udalerrria klima mediterraneoko eremu batean dago, atlantikorako trantsizioan, eta klima kontinentalaren eragina du. Urteko batez besteko prezipitazioa 772,5 mm-koa da, eta batez besteko tenperatura 12,4°C-koa da; horrek klimaren izaera mediterraneoa berresten du.

Nafarroako Lurralde Antolamenduko Planak Antsoaino lurraldearen %45 inguru ezartzen du Babes Zorrotzeko Zonen barruan, erliebe-zonak eta malda altuak nahiz Ezkaba mendiaren gailurreko zuhaitz-eremuak barne hartuz. Antsoaino udalerrian ez dago babestutako naturgunerik, eta ez da Batasunaren Intereseko Habitatik kartografiatu (92/43/EEE Zuzentaraua eta 1997/1995 Errege Dekretua).

Antsoaino Azpiegitura Berdearen Ekintza Planaren (2023) helburua udalerriko azpiegitura berdea aintzatestea eta planifikatzea da, haren kudeaketa modu koherentean errazteko eta, horrela, zerbitzu ekosistemikoak hobetu eta indartzeko, osasuna, biztanleriaren ongizatea eta ingurune naturalarekiko harremana erraztuko duten giro erakargarriak sortuz. Planak Antsoaino udalerriri osoari eragiten dio, eta, Iruñerrian duen lotura-eginkizuna kontuan hartuta, eskualdeko eta tokiko konektore berdeak egitea planteatzen da.

5 Irudia. Antsoaingo berdeguneen planoak.

Iturria: Antsoaingo Azpiegitura Berdearen Plana. www.ansoain.es

Planaren arabera, Antsoaingo bizitegi- eta industria-eremuak 749.927 m² ditu, eta horietatik 171.551 m² berdeguneak eta iragazkorak dira. Berdeguneak eta udal-parkeak aisialdirako eta bizikidetzaren sustatzeko guneak dira, eta bizi-kalitatea eta ongizatea hobetzeko oinarritzko ingurumen-onurak ematen dituzte. Batzuetan, herritarrek naturarekin harremanetan jartzeko duten aukera bakarra dira. Horregatik, azpiegitura berdearen planaren arabera, hirigintza jasangarriaren barruan kontuan hartu beharreko oinarritzko elementua dira, eta Kontserbazio eta Mantentze Plan batean definitutako irizpideak izan behar dituzte.

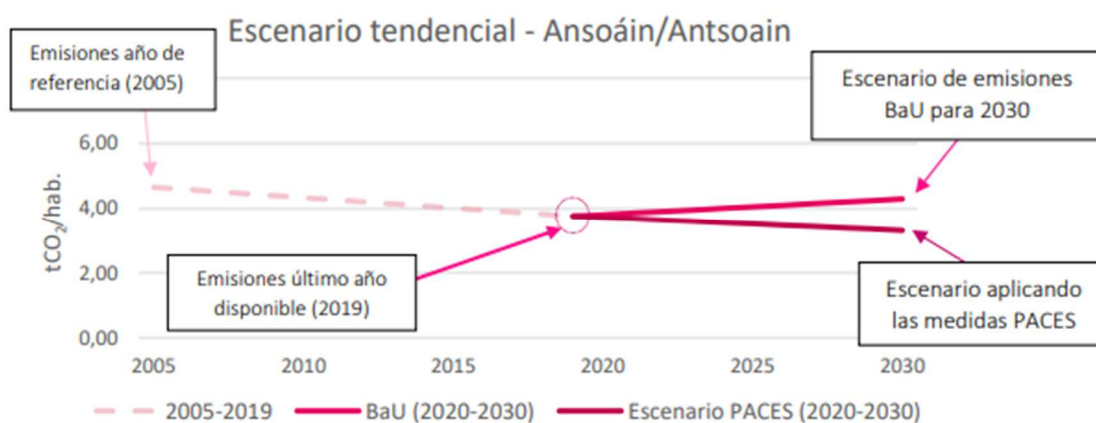
Ilido honetatik, honako helburu hauek ditu:

- Biodibertsitatea hobetzea.
- Konektibitatea sustatzea eta hobetzea.
- Paisaia eta kultura-ondarea balioestea.
- Baliabideen kudeaketa iraunkorra sustatzea.
- Klima-aldaketa egokitzen eta arintzen laguntzea.
- Hiria eta inguruaren osasuna, bizi-kalitatea eta erakargarritasuna bultzatzea.
- Biztanle guztientzako berdegune seguruaren irisgarritasuna eta sustapena sustatzea.

Lehendik dauden espazio libreei eta berdeguneei dagokienez, Antsoainek 130.274 metro koadroko azalera du, hau da, 12,09 m²-ko ratioa biztanleko, eta hori 10 m²-ko gomendio orokorraren gainetik dago biztanleko.

Klima-aldaketari dagokionez, "Klimarako eta Energia Iraunkorrerako Ekintza Planak (KEIEP)" zuzenduta daude: berotegi-efektuko gasen isuriak arintzeko neurriak hartzea, klima-aldaketaren ondorio kaltegarrikerako egokitzapena areagotzea, pertsonen eta lurraldearen kalteberatasuna murrizteko, eta pobrezia energetikoa murrizteko. Helburu horren ildotik, Europar Batasunak (EB) 2030erako eta, zehazki, Klimarako eta Energia Jasangarrirako Alkatetzen Itunak ezarritako helburuak betetzen lagunduko duten hainbat neurri biltzen dituzte KEIEPek.

Itunak proposatutako metodologiari jarraituz, Nafarroako Gobernuak, LIFE Nadaptaproiektuaren bidez, Antsoainerako eta Berriozarrerako txosten bateratu bat egitea erabaki zuen. Modalitate horrek esan nahi du Antsoain-Berriozarko udalerriak banaka atxikitzen zaizkiola Itunari, erreferentziako emisioen inbentario propioekin, baina KEIEP dokumentua batera aurkezten dute.

11 grafikoa. Berotegi-efektuko gasen isurketen joera-egoera Antsoainen.

Iturria: Antsoaino Klima eta Energia Iraunkorrerako Ekintza Plana. www.ansoain.es

KEIEPren arabera, Antsoainek 45.911 tCO₂ sortu zituen 2005ean, eta 40.433 tCO₂ 2019an. Horrek esan nahi du %12ko jaitsiera izan zela, eta biztanleko 4 tCO₂ baino apur bat gutxiago. Garraioaren sektorea izan zen isuri gehien erantzulea, eta, ondoren, bizitegi-sektorea. Biztanleko isurketei dagokienez, murrizketa handiagoa izan zen 2005 eta 2019 artean, %19tik gorakoa.

Klima-aldaketarekiko kalteberatasunari dagokionez, KEIEPek ingurune eraikiaren gaineko uholde-arriskua aztertzen du, nahiko txikia dela esanez, eta tenperaturek pertsonengan duten inpaktua ere aztertzen du, nahiko handia baita. Epe ertain eta luzera, KEIEPek arriskuaren gorakada nabarmena ikusten du, eta 1,8tik gora dago 2051tik aurrera. Udalerraren ezaugarriek, biztanleria-dentsitate handia eta urbanizazio-tasa izanik, areagotu egiten dute arrisku hori. Hau, batez ere, mehatxadierazleen balioaren hazkunde garrantzitsuaren ondorio da, adibidez, bero-boladen kopuruan ikus daitekeenez, etorkizunean bikoiztu egin baitaiteke (2051-2080).

Egoera hauei aurre egiteko eta klima-aldaketa arintzeko, KEIEPek 8 jarduera-ildo proposatzen ditu:

1. Administrazioaren ekintza klimatikoa.
2. Energia-eraginkortasuna eta energia berriztagarria.
3. Mugikortasun iraunkorra eta zero emisioak.
4. Klima-aldaketari egokitutako hirigintza.
5. Hondakinen prebentzioa eta kudeaketa, eta ekonomia zirkularra bultzatzea.
6. Natura-ingurunea, nekazaritza, abeltzaintza eta baso-sektorea.
7. Uraren kudeaketa integrala.
8. Klima-aldaketarekin lotutako gaixotasunen eta osasunean dituen ondorioen prebentzioa.

KEIEPeko neurri guztien betearazpenak isuriak murrizteko duen potentziala 2005eko mailekiko % 40,5 dela zenbatetsi da.

4. Aukerak eta erronkak ardatz tematikoen arabera

4.1. Genero-berdintasuna

Aukerak:

Antsoainek konpromiso instituzional sendoa du genero-berdintasunarekiko, Berdintasunerako Ordenantzaren onarpenean eta hainbat ekimen eta programa abian jartzean islatzen dena. Ekintza horiek oinarri bat sortu dute emakumeen eta gizonen arteko ekitatea sustatzen jarraitzeko. Gainera, genero-ikuspegia udal-proiektuetan txertatzeak eta Berdintasun Zerbitzu bat izateak aukera garrantzitsuak ematen dituzte desberdintasunei modu proaktiboan aurre egiteko eta ingurune inklusiboagoa sustatzeko. Gai hauei buruzko gizarte-kontzientzia handitzen den heinean, komunitatean epe luzera eragin positiboa izateko aukera zabaltzen da.

Hona hemen Antsoainen genero-berdintasuna hobetzeko aukera batzuk:

1. **Erakundeen konpromisoa:** Udalak konpromiso sendoa du genero-berdintasunarekiko, eta horrek oinarri sendoa ematen du politika eraginkorrek ezartzeko.
2. **Berdintasun Politiken aurrerapenak:** Udalaren lehen Barne Berdintasun Plana eta Berdintasun Ordenantza onartzea urrats esanguratsuak dira, toki administrazioan egiturazko aldaketa sustatu dezaketenak.
3. **Ekimen aktiboak:** Genero-berdintasuna sustatzera bideratutako programak eta ekimenak egoteak, hala nola genero-indarkeriaren aurkako protokoloak eta Berdintasun Zerbitzua, desberdintasunei erantzun proaktiboa ematen zaiela erakusten du.

4. **Genero-ikuspegiaren integrazioa:** Udal-proiektuetan genero-ikuspegia txertatzeak politika publikoen eraginkortasuna hobetzen du, eta herritar guztien eta, bereziki, emakumeen beharrei heltzen zaiela bermatzen du.
5. **Gizarte-kontzientzia gero eta handiagoa:** Genero-berdintasunaren garrantziaren kontzientzia gero eta handiagoa izateak komunitate-laguntza sustatzen du dauden arrakalak ixtea bilatzen duten ekimenetarako.

Erronkak:

Lortutako aurrerapenak gorabehera, Antsoainek oraindik erronka handiak ditu genero-berdintasunaren arloan. Udal Berdintasun Plan espezifikorik ez izateak mugatu egiten du ikuspegi estrategiko integrala artikulatzeko gaitasuna, eta tokiko mugimendu feministaren ahultasunak, berriz, zaildu egiten du beharrezko aldaketak bultzatzeko presio sozial etengabea sortzea. Oraindik ere arrakalak daude emakumeen eta gizonen enplegu-tasan eta errentan. Zaintza-ardurek neurritz kanpo eragiten diete emakumeei, lan-bizitzan eta bizitza publikoan duten erabateko parte-hartzea mugatuz. Gainera, emakume atzerritarrek oztopo gehigarriari egin behar diete aurre, jatorriagatik. Erabaki politikoak hartzeko espazioetan emakumeen azpiordezkaritzak premiazko arreta eskatzen duen erronka izaten jarraitzen du.

Jarraian, identifikatutako erronkak:

1. **Udal Berdintasun Planik ez izatea:** Aurrerapenak aurrerapen, Antsoainek ez du Udal Berdintasun Planik, eta horrek mugatu egiten du genero-desberdintasunei modu egituratu eta koordinatuan heltzeko gaitasuna.
2. **Mugimendu Feminista Ahula:** Tokiko mugimendu feministaren ahuleziak zaildu egiten du aldaketak bizkortzeko eta berdintasunaren aldeko politika publikoak indartzeko presio sozial nahikoa sortzea.
3. **Desberdintasun iraunkorrak:** Oraindik ere alde nabarmenak daude gizonen eta emakumeen enplegu-tasan eta errenta garbian. Desberdintasun horiek lan-merkatuan ekitatea sustatzeko ahaleginak areagotzeko beharra islatzen dute.
4. **Genero-estereotipoak:** Genero-estereotipoen iraunkortasunak eragin negatiboa du etxeko nahiz laneko rolen banaketan, gizonen eta emakumeen arteko desberdintasun-ereduak iraunaraziz.
5. **Lidergo-rolen arrakalak:** Emakumeek lidergo-roletan ordezkaritza txikia izaten jarraitzen dute, bai politikaren esparruan, bai enpresa- eta elkarte-esparruan, eta horrek erabakiak hartzerakoan parte-hartze zuzena izatea eragozten du.
6. **Ebaluazioa eta monitorizazioa:** Ebaluatzeko eta monitorizatzeko mekanismo eraginkorrik ez dagoenez, ezin da ziurtatu berdintasun-politikek beren helburuak betetzen dituztela eta doitu egiten direla inpaktu handiagoa lortzeko.

4.2. Kultura

Aukerak:

Kultura-materialerako konpromiso instituzional eta teknikoak, Antsoainen egiten diren jardueretan herritarren parte-hartze handiarekin batera, agertoki positibo bat sortzen dute udalerrian kultura-estrategia bat sustatzen eta hobetzen jarraitzeko:

Kultura-programak bultzatzea gizarte-kohesioa indartzeko tresna gisa: kultura-arloko estrategia bat sortzea aukera handia da udalerritik kultura-aniztasuna babesten jarraitzeko, baina herritarrek arlo horretan dituzten beharrei modu koherentean erantzungo dieten helburuak, ekintzak eta proposamenak emanez.

Ildo honetatik, 2024-2028 Kultura Plan Estrategikoa, Nafarroako Gobernuak Kultura Zuzendaritza Nagusiak eta Vianako Printzea Erakundeak sustatuak, Nafarroako Foru Komunitateko kultur sistema eta bertako ekosistema indartzea eta balioestea du helburu, diziplina eta eragile anitzeko lankidetzaren esparruan. Antsoainek aktiboki parte hartzen du plan estrategikoa honetako lan-foroetan, Kultura Teknikarien Saretik bere ikuspegia eta esperientzia eskainiz. Identifikatutako premia nagusietako bat Nafarroako Gobernuak Tokiko Kultura Planak egiteko berariazko finantzaketa ematea da. Proposamen hau Plan Estrategikora helarazi da funtsezko ekarpen gisa. Laguntza ekonomiko hau izateak aukera emango lioke Antsoaini plan propio bat garatzeko, kultura-eragileekin duen lankidetzasarea sendotuz eta udalerriko kultura-hazkundera indartuz, eskualdeko ildo estrategikoekin bat etorritik.

Tokiko kulturaren erabilera herriaren nortasun-marka bat eraikitzeko: Antsoaino kultura-eremua herritarrek kultura mota desberdinak eskuratzeko duten bidea da, eta hori funtsezko bidea izan daiteke tokiko nortasuna sortzeko. Antsoaino diskurtso/marka bat kulturaren bidez definitzea aukera bat izan daiteke Antsoaino herritarrek partekatutako errelato bat sortzeko.

Erronkak:

Garatutako jardueretan herritarren parte-hartze homogeneo eta bidezkoa sustatzea, adin eta talde guztien ordezkaritza orekatua ziurtatuz, erronka garrantzitsua eta alderdi anitzekoa da. Ahots guztiak entzun eta baloratzeko ingurune bat sortzea eskatzen du, haien jatorria, adina, generoa edo maila sozioekonomikoa edozein izanda ere. Hona hemen erronka honi aurre egiten lagun dezaketen estrategia batzuk:

1. **Udal Kulturaren Plan bat egitea, Nafarroako Kultur Eskubideen Legearekin eta Nafarroako Kulturaren Plan Estrategikoarekin bat datorrena. 2024-2028:** Udal Kultura Planik ez izateak mugatu egiten du kulturako politika publikoen garapena, baldin eta politika horiek, ikuspegi, balio, estrategia, helburu eta ekintza-ildo mugatuak eta partekatuak badituzte, eta zaildu egiten du gaur egun egiten diren kultura-ekintzen ebaluazioa.

2. **Kulturako gobernantza-eredua berrikustea:** Herritarren, elkarten, enpresen eta artisten parte-hartzerako eta inplikaziorako guneak indartzea eta bultzatzea, udaleko kultura-politikan inplikazioa eta parte-hartzea errazteko eta udalerriko kultura-ekosistema indartzeko.
3. **Kulturarako sarbide unibertsala bermatzea:** Eskubide Kulturali buruzko Foru Legeak ezartzen duen bezala, kulturarako sarbidea herritarren eskubidea da; beraz, irisgarritasun kulturala eta sorkuntza eta hedapen artistikoa erraztu behar dira, programazio anitza, kalitatezkoa eta publiko desberdinei egokitu eginez eta tokiko sorkuntza balioesten duena.
4. **Lokalen egokitasuna aztertzea:** Antsoainen kultura-jarduerak egiten diren lokalak sakabanatuta daudela kontuan hartuta, eta kultura-etxerik ez dagoela, komenigarria litzateke premien araberrako analisi bat egitea kultura-erabilerarako lokalen egokitasunari buruz.

4.3. Kirola

Aukerak:

Antsoaino kirol-azpiegituren eta -zerbitzuen azterketak agerian uzten ditu eskaintza sustatzeko eta herritarren bizi-kalitatea hobetzeko funtsezko hainbat aukera. Aukera horiek teknologia berriak sartzearekin, eraginkortasun energetikoa hobetzearekin eta jardueren eskaintza zabaltzearekin lotuta daude, batez ere biztanle kalteberentzat.

1. **Teknologia berriak:** Instalazioen eta bezeroen kudeaketan teknologia berriak ezartzeak, bai eta mantentze eta efizientzia energetikoa hobetzeak ere, zerbitzuaren kalitatea eta iraunkortasuna areagotu ditzake.
2. **Energia berriztagarrien sistema:** Energia berriztagarrien sistemetan inbertitzea, energia-kostua murrizteko eta instalazio iraunkorrak egiteko.
3. **Eskaintzaren hedapena:** Kirol jardueretako partaidetza-tasa handia baliatzea jarduera berriak dibertsifikatzeko eta eskaintzeko, bereziki biztanle kalteberentzat.
4. **Koordinazioa kirol klubekin:** Baliabideak optimizatzeko eta balio komunak sustatzeko, Kirol Zerbitzuaren eta tokiko kirol klubaren arteko lankidetzaren hobetzea.
5. **Aire zabaleko jarduera fisikoa sustatzea:** Jarduera fisikorako sarbidea errazteko, udalerriko hainbat tokitan aire zabaleko kirol-instalazio txikiak sortzea.
6. **Kirol instalazioak hobetzea:** Gogobetetzea areagotzeko eta erabiltzaile gehiago erakartzeko, instalazioak berritzea, hala nola igerilekuak eta gimnasioak.

Erronkak:

Antsoaino kirol instalazioek eta -zerbitzuek kalitate eta erabilera-maila handia duten arren, badira epe luzerako eraginkortasuna eta iraunkortasuna arriskuan jar dezaketen hainbat erronka. Erronka

horiek instalazioen saturazioarekin, azpiegituren zahartzearekin eta baliabideen kudeaketarekin lotuta daude nagusiki, batez ere aurrekontua murriztu daitekeen testuinguru batean.

1. **Instalazioen saturazioa:** Zenbait instalaziotan (adibidez, neguan igerileku estalia eta udan aire zabaleko igerilekua) eskari eta saturazio handia dagoenez, beharrezkoa da konponbideak bilatzea, hala nola ordutegiak zabaltzea edo espazio berriak garatzea.
2. **Azpiegituren zahartzea:** Zenbait instalaziok, igerileku estaliak adibidez, inbertsio handiak behar dituzte ekipoak berritzeko eta eskari berrietara egokitzeko.
3. **Kostuen kontrola:** Horniduren prezioen igoerak eta instalazio batzuen energia-kostu handiak baliabideen kudeaketa eraginkorra eta gastuak murrizteko negoziazio posibleak eskatzen dituzte.
4. **"Low-cost" eskaintza pribatuen lehia:** Kostu txikiko kirol zerbitzuen eskaintza mehatxua izan daiteke, zerbitzu publikoak eskaintzen duen kalitateari eta balio erantsiari eusten ez bazaio.
5. **Langileen lan-higadura:** Langileen motibazio falta edo nekeak eragina izan dezake zerbitzuaren kalitatean, eta, beraz, lan-giro ona eta motibazio-programak sustatu behar dira.

4.4. Euskara

Aukerak:

Antsoainek hainbat aukera eskaintzen ditu bere komunitatean euskararen erabilera indartzeko. Hizkuntzarekiko eta euskal kulturarekiko sentsibilizazio gero eta handiagoak, erakundeen konpromisoarekin eta belaunaldi berriek euskara ikasteko interesarekin batera, aldeko testuingurua sortzen dute. Gainera, hezkuntza- eta kultura-programak ezartzeak eta tokiko erakundeekin lankidetzan aritzeak euskararen irakaskuntza bultzatzen dezakete, euskararen erabilera eguneroko inguruneetan sustatuz eta udalerriko gizarte- eta kultura-bizitzan hizkuntzaren integrazio handiagoa sustatuz.

Antsoainen euskararen erabilera indartzeko aukerak:

Biztanleria euskaldunaren hazkundera: Datuek erakusten dutenez, euskaldun osoen ehunekoak nabarmen egin du gora azken hamarkadetan, eta ia %20ra iritsi da 2022an. Hazkunde honek oinarri sendoa ematen du udalerrian euskararen erabilera bultzatzen jarraitzeko.

Gaske euskaldunen proportzio handiagoa: 30 urtetik beherako euskaldunen ehunekoak nabarmen igo da, eta 2022an %44ra iritsi da. Talde hau funtsezkoa da euskara transmititzeko eta etorkizunean sendotzeko, hizkuntza komunitatean hedatzen jarrai dezakeen belaunaldia ordezkatzeko baitu.

Euskara irakasteko programak: Euskarazko hezkuntzak gora egin du azken hamarkadetan, eta datuek erakusten dute bigarren eta goi mailako hezkuntza duten euskaldunen proportzioa handiagoa dela.

Hezkuntza-faktore hori funtsezkoa da hizkuntza epe luzera sustatzeko eta sendotzeko, hasierako etapetatik euskarazko alfabetatzea bermatzen baitu.

Erakundeen eta kulturaren sustapena: Antsoainek euskararen erabilera sustatzen duten programak ditu kultur jardueretan, ekitaldietan eta udal zerbitzuetan. Euskarari lotutako tokiko nortasunak komunitate zentzua indartu dezake, bereziki udalerriko kultur ekitaldien, jaialdien eta jardueren bidez.

Belaunaldien arteko mugikortasuna: 55 urtetik gorakoen artean euskaldunen ehuneko txikia den arren (%4,6 2022an), euskararen belaunaldien arteko transmisioa hobetzen ari da. Prozesu hau aukera bat da adineko belaunaldietan horien erabilera sustatzeko, gazteen eta adinekoen arteko bizikidetzeta eta ikaskuntza ahalbidetuko duten belaunaldien arteko jardueren bidez.

Erronkak:

Aukerak aukera, Antsoainek hainbat erronkari egin behar die aurre, komunitatearen barruan euskara erabiltzeari dagokionez. Hizkuntza zenbait talderen baliabide eskusibo gisa hautemateak eta hizkuntza praktikatzeko espazio egokirik ez izateak hizkuntza hedatzea mugatu dezake. Era berean, funtsezkoa da biztanleriaren sektore batzuen motibaziorik eza eta aldaketarekiko erresistentzia lantzea. Honek eguneroko zerbitzu eta jardueretan euskara eraginkortasunez sustatzea oztopatu egin dezake. Erronka horiek ikuspegi integrala eta kolaboratiboa behar dute Antsoainen euskararen etorkizun inklusiboagoa bermatzeko.

Euskararen erabilerari dagozkion erronkak komunitatean eta zerbitzu/jardueretan:

Belaunaldien arteko alde: alde handia dago euskaraz hitz egiten duten gazteen ehunekoaren eta 55 urtetik gorakoen ehunekoaren artean. Hori erronka bat da euskara udalerriko belaunaldi guztietan integratzeko, batez ere heldu helduek parte hartzen duten komunitate-jardueretan eta zerbitzuetan.

Hezkuntza: Antsoainen euskara hutsezko irakaskuntza lehen hezkuntzaraino bakarrik iristen da gaur egun; bigarren hezkuntzan, berriz, erreferentziako institutuak eredu elebiduna eskaintzen du, eremu komunetan hizkuntzaren erabilera mugatzen duena, belaunaldi berrietan hizkuntzaren erabileraren jarraitutasunari eraginez.

Euskara eguneroko bizitzan integratzea: Euskara ulertzen edo hitz egiten duten pertsonen kopuruak aurrera egin badu ere, eguneroko bizitzan euskara komunikazio-hizkuntza gisa erabiltzea ez dago finkatuta.

Bertakoen eta bertakoak ez direnen arteko aldeak: Datuek erakusten dute euskaraz hitz egiten duten atzerritarren proportzioa oso txikia dela, batez ere bertako biztanleekin alderatuz.

Euskara lan eta ekonomia arloan: Euskararen erabilera oraindik murrizta da udalerriko ekonomia eta lan sektoreetan.

4.5. Hiri-konfigurazioa

Aukerak:

Iruñerrian kokapena eta konektibitate ona. Antsoainek oso kokapen ona du Iruñerrian eta Nafarroako hiriburukoa ez den Iruñeko Alde Zaharretik hurbilen dagoen hirigunea da. Kilometro bateko distantzia dago lerro zuzenean. Horrez gain, Antsoain Arrotxapea, Txantrea eta Ezkaba auzoek inguratzen dute. Bertako zerbitzu eta saltokietarako sarbidea errazten duen hiri-jarraitu bat osatzen dute. Gainera, Antsoainek errepidez lotura ona du, Iparraldeko Ingurabideak (PA-30) udalerrria ekialdetik mendebaldera zeharkatzen baitu, A-15 eta N-121A errepideekin lotuz. Azkenik, eskualdeko hiri-garraio 3., 7. eta 21. lineek Antsoain Iruñerriko beste udalerriekin lotzen dute. Kokapena eta konektibitate ona dira Antsoaino herritarrek gehien baloratzen dituzten ezaugarrietako bat.

Zerbitzu publikoen eta kultura eta kirol azpiegituren irisgarritasuna, aniztasuna eta kalitatea. Antsoaino bizitegi-eremuak kilometro erdi karratu baino ez du, eta 750 metro ditu lerro zuzenean Antsoaino errepidearen eta Jose Maria Jimeno Jurio kalearen artean. Azalera txiki horretan daude zerbitzu publiko eta kultura eta kirol azpiegitura gehienak. Antsoaino kultur azpiegituren artean, Antzerkia, Liburutegia, Lotza Kultur Gunea eta Musika Eskola nabarmentzen dira, Mendikale 8an kokatua, non herriko elkarteentzako aretoak ere dauden. Bestalde, Lapurbide eta Ostoki Eguneko Zentro Komunitarioak, jarduera kultural batzuk hartzen dituzten arren, funtzio sozialetara bideratuta daude nagusiki. Kirolen artean, hirigunearen iparraldean, Idakiko instalazioak daude, igerilekuak, gimnasioa, futbol-zelaia, kiroldegia, pilotalekua, rokodromoa eta erabileraren anitzeko aretoak dituztenak, 5.000 lagunetik gora elkartzeko. Antsoaino herritarrek asko baloratzen dute zerbitzu publiko horien guztien hurbiltasuna eta irisgarritasuna, eta haien bizi-kalitatea hobetzen laguntzen du.

Hiri-hurbiltasuna eta -trinkotasuna. Antsoaino hiri-konfigurazioak eragin positiboa du herriko bizimoduan. Bizitzeko eremuko biztanle-dentsitate handiak (24.500 biztanle/km) etxebizitzetatik hurbil samar dauden zerbitzu eta espazio publikoak egotea ahalbidetzen du. Horrek herriko bizi-kalitateari laguntzen dio. Herritarrek asko baloratzen dute alderdi hau.

Industrialdean espazioak hutsik. Industrialdean lurzati hutsak egotea eta bizitegi-eremutik gertu egotea aukera gisa ikusten dute Antsoaino herritarrek herrian hainbat erabileretarako (kirol-zuzkidurak, aparkalekuak edo etxebizitzak) espazio libreen falta konpontzeko. Lursail horietako batzuk salgai daude diagnostiko hau egiteko unean.

Erronkak:

Hiri-hazkunderako ezintasuna eta etxebizitza lortzeko zailtasunak. Antsoaino LOEren arabera, "udal-mugartea agortuta dago"; alegia, ez dago urbanizatzeko aukera duen lur gehiagorik. Bizitzeko gunetako hirigintza-garapen berriak sustatzeko ezintasunak zaildu egiten du gazteek herrian etxebizitza bat aurkitzeko aukera izatea. Honen ondorioz, emantzipatzeko garaian, pertsona askok inguruko zonak aukeratzen dituzte, hala nola Ezkaba, Arrotxapea edo Txantrea. Diagnostiko hau idazteko unean ez zegoen Antsoaino etxebizitzaren "Idealista" atarian saltzeko edo alokatzeko iragarkirik. "Fotocasa" atarian salgai zeuden etxebizitzak 7 iragarki (137.000 eta 245.000 € artean) eta alokairu-iragarki bat (900 €/hilean). Eskaintza hau ez da nahikoa, argi eta garbi, are gehiago kontuan

hartuta gizarteak pertsona bakarrek unitateen presentzia handiagoa izateko duen joera. Horren guztiaren ondorioz, Antsoainek hutsik dauden edo gutxiegi erabiltzen diren etxebizitzak etxebizitzaren merkaturantz mugitzea sustatuko duten politikak bultzatzeko erronka du, baita beste erabilera batzuetarako diseinatu ziren bizileku berriak edo espazioen birmoldaketa sustatzeko erronka ere. Zalantzarik gabe, herritarren eskaera nagusietako bat da, bereziki gazteena.

Aparkatzeko arazoak. 2021ean, Iruñeko Udalak aparkaleku arautua Arrotxapearen iparraldera eta Txantreara zabaltzea erabaki zuen. Berehala muga-efektua gertatu zen Antsoainen eta bertako kaleak Iruñeko bizilagunek aparkatutako autoz bete ziren. Arazo horren aurrean, Udalak erantzun egin zuen, eta bertan bizi ez zirenentzat gaueko ordutegian aparkatzeko sistema mugatu bat jarri zuen martxan. Honek arazoa neurri batean konpondu zuen. Hala ere, oraindik ere herritarrek aparkatzeko zailtasunak ikusten dituzte zenbait eremutan, eta industrialdeak ez du aparkalekuaren erregulaziorik. Antsoaino bizitegi-eremuaren trinkotasun handia eta etxebizitza bakoitzeko ibilgailu kopurua handitzeko joera direla eta, aparkalekua izatea erronka bihurtu da herritarrentzat.

Berdegun mugatuak. Antsoaino herritarrentzat espazio eta berdegune falta erronka bihurtu da. Egia da bizitzeko eremuaren iparraldean dagoela parke handiena, iparraldeko ingurabidearen ondoan, baina bizitzeko eremuaren hego-mendebaldean, esaterako, kasik ez dago berdegunerik. Ildo horretatik nabarmentzekoa da, halaber, zaila dela ibai-parkera Aranzadiko meandrotik sartzea. Lerro zuzenean 100 metro eskasera egon arren, sarbidea San Pedro eta "Alemanes" pasabideetatik bakarrik egin daiteke, eta horrek itzulginguru zabala eman beharra dakar.

Udal azpiegitura kulturalak sakabanatzeak. Herritarren zati batentzat, udal kultur azpiegituren banaketa, hala nola Antzerkia, Liburutegia, Lotza Kultur Gunea eta Musika Eskola, erronka bat da. Urruntasun kontua baino gehiago, erronka Kultur Etxerik ez izatean datza, eskualdeko beste udalerrri batzuek duten bezala. Ekipamendu zentralizatu mota horrek pertsonen eta elkarte erabiltzaileen arteko sinergiak sortzen laguntzen du. Kultura-eremuan elkarreragin eta lankidetzat handiagoa sustatzen du.

Hurbiltasuneko merkataritza-sare mugatua. Hurbileko merkataritzak krisi handia bizi du duela urte askotatik. Saltoki handien eta merkataritza digitalen irekiera dela eta, denda askok itxi behar izan dute eta merkataritza-lokal asko hutsik geratu dira. Horri, negozio batzuek belaunaldien ordezkapenik ez dutela gehitu behar zaio. Hori erronka bat da herriarentzat; izan ere, hurbileko merkataritzak, oinarriko produktuak saltzeaz gain, bizitza eta jarduera ematen dizkio bide publikoari, eta segurtasunaren pertzepzioa hobetzen du. Honek bizi-kalitatea hobetzea laguntzen du.

Bizitzeko eremuaren eta industrialdearen arteko lotura. Iparraldeko ingurabidearen hegoaldean, Antsoaino udalerrria argi eta garbi banatuta dago ekialdean dagoen bizitzeko eremuaren eta mendebaldean dagoen industrialdearen artean; erabilera oso desberdinak ditu eta Antsoaino errepideak bereizten ditu. Ezaugarri hau indargune gisa ikusi dute Elkarlaneko Diagnostiko honetan parte hartu duten pertsona batzuek, ordenagatik eta jardueren banaketagatik, baina beste pertsona batzuek erronka gisa ikusi dute, landu eta hobetu beharreko zerbait gisa. Industrialdeen arazoa da lan-ordutegitik kanpo ez dutela ez jarduerarik ez bizitarik. Eremu hezigaitz bihurtzen dira; horrek segurtasun-ezaren pertzepzioa areagotzen du. Gainera, egungo hiri-plangintzak erabileren

mistotasunera jotzen du, ahal den guztietan. Adibidez, beste udalerrri batzuetan aldi baterako bizitegi-erabilerak antzeko espazioetan integratzea erabaki da (adinekoen edo ikasleen egoitzetan).

Irisgarritasun unibertsala hobetzea. Herritarrentzat herriaren irisgarritasuna hobetu egin behar da oraindik. Dibertsitate funtzionala duten pertsonen mugikortasuna hobetzeko oztopo fisikoak kentzeari ez ezik, zerbitzu publikoen irisgarritasuna hobetzeari ere erreferentzia egiten zaio, irisgarritasun unibertsalerako joerarekin.

Oinezkoentzako eta bizikletentzako espazio gehiago sortzeko, trafikoa berrantolatzeko eta garraio publikoarekiko lotura hobetzeko beharra. Elkarlaneko diagnostikoan parte hartu duten pertsona batzuek oinezkoentzako eta txirrindularientzako gune gehiago sortzeko, trafikoa berrantolatzeko edo garraio publikoarekiko lotura hobetzeko beharra azpimarratu dute, geralekuak herriko gune jakin batzuetara hurbilduz. Hori guztia, HMJParen ildotik Antsoainek mugikortasun eredu iraunkorragoa izan dezan laguntzeko helburuarekin.

Herri Zaharrekiko deskonexioa. Herri Zaharren banaketa fisikoak Antsoaino bi bizitegi-eremuen arteko deskonexioa eragiten du, oso ezaugarri desberdinak baitituzte. Lotura hori hobetu ahal izatea, ez hainbeste ikuspegi fisikotik, baizik eta sozialetik, erronka bat da herriarentzat.

4.6. Ekitatea eta zaintza

Aukerak:

Erronkak erronka, Antsoainek hainbat aukera ditu sortzen ari diren beharrei aurre egiteko eta bere komunitatearen bizi-kalitatea hobetzeko, maila guztietan berdintasuna eta inklusioa sustatuz, Antsoain udalerrri kohesionatuagoa eta erresilienteagoa bihurtuz.

Zainketa komunitarioen sarea indartzea: "Antsoain, Zaintzen duen Herria" eta "Jantoki Kolektibo Osasungarri eta Iraunkorra" bezalako programek adinekoen zahartze aktiboa, sozializazioa eta ongizate fisiko eta soziala sustatzen dute, laguntza komunitarioko sare bat sortuz. Gainera, "Eskutik. Familia Eskolak" zainketa-sare hau zabaltzen du, familientzako prestakuntza- eta laguntza-espazio bat eskaintzen baitu, haien ongizatea hobetzeko eta komunitatearen barruan belaunaldien arteko loturak sendotzeko tresnak eta baliabideak eskainiz.

Biztanleriaren aniztasuna: Familia gazteen presentziak zahartze demografikoari partzialki aurre egiten dio eta udalerrriaren bizitasuna eta dinamismoa areagotzen ditu.

Lankidetzak publiko-pribatuak: Zaintza-zerbitzuak zabaltzeko eta azpiegiturak hobetzeko aukera dago, sektore pribatuarekin aliantzak eginez eta zerbitzuen iraunkortasuna indartuz.

Biztanleriaren piramideak orekatzeko politikak: Gazteen atxikipena sustatzen duten politikak ezartzea funtsezkoa izan daiteke udalerrriaren iraunkortasun ekonomikoa eta demografikoa ziurtatzeko.

Zerbitzu publikoen digitalizazioa: Zerbitzuen digitalizazioak, batez ere adinekoentzat eta dibertsitate funtzionala dutenentzat, zainketa-zerbitzuetarako irisgarritasuna eta sarbidea hobetzeko aukera berriak irekitzen ditu.

Genero inklusioa eta ekitatea eta sexu aniztasuna sustatzea: LGTBI+ komunitatearen eskubideak sustatzeko eta genero diskriminazioari aurre egiteko ekimenek aukera bat sortzen dute udalerrian gizarte inklusiboagoa eta bidezkoagoa eraikitzeko. Ildo honetatik, Antsoaino LGTBI+ diagnostiko bat egin eta aurkeztu da, beharrianak identifikatzeko eta ekintza-lehentasunak ezartzeko aukera ematen duena, politika eraginkorrak eta tokiko errealitatera egokituak garatzeko. Diagnostiko honek etorkizunean LGTBI+ Udal Plan bat egiteko oinarriak ezartzen ditu, 2025erako aurreikusia, Antsoainek aniztasunarekiko eta berdintasunarekiko duen konpromisoa sendotuko duena.

Erronkak:

Antsoainek erronka konplexu batzuei egin behar die aurre ekitatearen eta zaintzaren arloan, batez ere biztanleria zahartzearen, gazteen emigrazioaren eta egungo zerbitzuen gaitasun mugatuaren ondorioz. Erronka horiek herritar batzuen pertzepzioek markatzen dituzte; izan ere, azpiegitura batzuk hobetzeko beharra nabarmentzen dute, hala nola garraio publikoaren sarea, udalerriko eremu guztiak hartzen ez dituen eta geltoki batzuk elkarrengandik urrun dituen. Gainera, adierazi da noizean behin faltan botatzen dela udaltzaingoaren zerbitzua 24 ordukoa izatea, nahiz eta beste segurtasun-kidego batzuen laguntza izan. Gai horiek eragin zuzena dute biztanleriaren sektore ahulenen mugikortasunean, segurtasunean eta ongizatean. Gainera, familia eta lana uztartzean erantzukizunen banaketa desorekatuak, zaintzak eskuratzeko desberdintasunekin batera, komunitatean dauden arrakalak indartzen ditu. Gai horiei modu integral eta koordinatuan heldu behar zaie, eskura dauden zerbitzuak eta baliabideak denboran zehar mantendu ahalko direla bermatzeko eta biztanleriaren eskaera gero eta handiagoetara egokitzeko.

Biztanleriaren zahartzea: Bizi-itzaropena handitzeak eta jaiotza-tasa jaisteak adinekoentzako eta mendekotasuna dutenentzako arreta-zerbitzuen eskaria handitzen dute. Horrek erronkak dakartza zerbitzu horien horniduran eta iraunkortasunean.

Gazteen migrazioa: Etxebizitza, enplegu eta hezkuntza bila dabiltzan gazteen emigrazioak biztanleria aktiboaren proportzioa murrizten du, ongizate-sistemari eusteko gaitasunari eragiten dio eta zaintzailerik eza larriagotzen du.

Eguno zerbitzuen gaitasun eskasa: Duela gutxi ezarritako zaintza- eta programa-zerbitzuak eraginkorrak diren arren, eta horien egokitasuna neurtzeko ebaluazio-fasean dauden arren, baliteke etorkizun hurbilean ez izatea nahikoa, biztanleriaren bilakaera demografikoaren eta zahartzearen aurrean.

Lana eta familia bateragarri egitea ez da berdina: Emakumeek zama handiagoa hartzen dute mendeko pertsonen eta adingabeen zaintzan, eta horrek lan-merkatuan duten parte-hartzeari eragiten dio. Kontziliazioa errazteko tokiko neurriak ez dira nahikoak.

Udaltzaingoa ez dago 24 orduz: Udalerrian Udaltzaingoaren zerbitzurik 24 orduz martxan ez badago ere, segurtasuna bermatuta dago etengabeko estaldura ziurtatzen duten beste polizia-kidego batzuen presentziaren bitartez. Alderdi horrek ez du esan nahi Antsoain leku segurua ez denik, baina larrialdiei aurre egiteko koordinazioa eta hurbiltasuna indartzeko aukera azter liteke, bereziki adinekoentzat eta mendeko pertsonentzat.

Garraio publikoaren sarea: Udalerriko zenbait eremutan garraio publikoak duen estaldura mugatuak baldintzatu egiten du adinekoen eta ibilgailurik ez dutenen mugikortasuna, eta, ondorioz, zerbitzuen sarbidean desberdintasunak sortzen dira.

Irisgarritasun unibertsalik eza: Udal azpiegitura askok ez dute irisgarritasun unibertsalik, eta adinekoen eta dibertsitate funtzionala duten pertsonen inklusioa mugatzen dute.

Jolas-instalazioen eskasia: Kirol eta joko-instalazioak mugatuak dira, eta horrek eragina du komunitatearen zahartze aktiborako eta parte-hartze sozialerako aukeretan.

4.7. Gizarte Berrikuntza Komunitarioa. Gobernantza.

Aukerak:

Elkarlaneko gobernantza-ereduak sortzea: herritarren parte-hartzea eta gizarte-eragileen arteko lankidetzak sustatuko duten eredu berriak ezartzea, gizarte-berrikuntzarako bide gisa.

Europako Funtsak: Europako programen bidez erabilgarri dauden baliabideak erabiltzea gizarte-berrikuntza, jasangarritasuna, trantsizio energetikoa eta mugikortasuna sustatzen dituzten proiektuak finantzatzeko.

Mailen arteko koordinazioa: Instantzia politiko eta teknikoaren arteko koordinazio-tresnak ezartzea, etorkizuneko politiken inplementazioan koherentzia ziurtatzeko.

Boluntariotzako taldeak: Boluntariotzako taldeak sustatzea eta indartzea gizarte-berrikuntzarako eragile gisa komunitate mailan, parte-hartzea eta konpromiso zibikoa sustatuz.

Udal kudeaketako jardunbide egokiak: Udal kudeaketa eta zerbitzuak hobetuko dituzten jardunbide egokiak identifikatzea eta aplikatzea, baliabideak eta herritarrentzako arreta optimizatuz.

Sareak indartzea: Beste erakunde batzuekiko (elkarte, enpresa eta boluntariotza-ehunen mailan) eta herriekiko komunikazioa eta lankidetzak hobetzea, esperientziak, baliabideak eta jardunbide egokiak partekatzeak, udalerrian dauden sareak (elkarte-sareak) sendotzeko helburuarekin.

Erronkak:

Parte-hartze ekitatiborik eza: Herritarrek parte hartu dezaten mekanismoak dauden arren, herritarren parte-hartzea ez da modu ekitatiboan gertatzen.

Ahultasuna elkarlaneko gobernantza-ereduetan: Gobernantza-eredu alternatiboek, hala nola autogestioak edo politika publikoen baterako sorkuntzak, gizarte-sare sendoa eta antolaketarako

gaitasun aurreratuak behar dituzte. Funtsezko erronka da eredu horiek epe luzera jasagarriak izatea; izan ere, komunitateko ekimen gehienak borondatezko inplikazioaren mende daude, eta horrela mantentzea zaila izan daiteke erakundeen laguntza egokirik, baliabide egonkorrik eta etengabeko prestakuntzarik gabe.

Tokiko ekimenen arteko kohesio falta: Antsoaino ekimen komunitarioak, batzuetan, zatikatuta daude edo elkarren artean behar bezala lotu gabe, eta horrek eragin globala du. Proiektuen, elkarten eta administrazio publikoaren arteko koordinaziorik ezak baliabideak eskuratzeko ahaleginak bikoiztea edo gatazkak sortzea ekar dezake. Tokiko ekimen eta eragileen artean sare kohesionatuagoa eta artikulatuagoa sustatzea erronka garrantzitsua da.

Aldaketarekiko erresistentzia eta berrikuntza-kultura eskasa: Gizarte berrikuntzak aldaketarako eta espermentaziorako pentsamolde irekia eskatzen du. Hala ere, herritarren eta administrazioaren artean erresistentziak egon daitezke gobernantza-eredu alternatiboak edo arazoak konpontzeko ikuspegi berritzaileak hartzeko. Ikaskuntza, lankidetzeta eta espermentazioa baloratuko dituen berrikuntza-kultura sustatzea erronka izan daiteke testuinguru kontserbadoreagoetan edo egitura tradizionalak nagusi diren testuinguruetan.

Erronka sozial eta teknologiko berrietara egokitzea: Antsoainek erronka globalak ditu aurrez aurre, egokitze eta berritze gaitasun azkarra eskatzen dutenak, hala nola klima-aldaketa, biztanleriaren zahartzea edo eraldaketa digitala. Antsoaino berrikuntza sozialak dinamika horiei erantzuteko gai izan behar du, ekimen komunitarioetan teknologia digitalak txertatuz eta hiri- eta gizarte-ingurunerako irtenbide iraunkorrak sustatuz.

Prestakuntza-baliabide gutxi, baliabide tekniko eta ekonomiko gutxi: Lidergoan, gobernantza komunitarioan eta proiektuen kudeaketan gaitasunak garatzea funtsezkoa da gizarte berrikuntzako ekimenen arrakasta bermatzeko. Prestakuntza-programarik eta aholkularitza tekniko espezializaturik ez izateak tokiko kolektiboen inpaktu-proiektuak gauzatzeko gaitasuna muga dezake. Era berean, herritarrek eta tokiko kolektiboek proiektu berritzaileak bultzatzeko borondatea eta interesa duten arren, finantzaketa egonkor eta egokirik eza behin eta berriz agertzen den oztopoa da. Horrek arriskuan jartzen du proiektuen iraunkortasuna epe ertain eta luzera.

4.8. Hiri-erresilientzia, paisaia eta ingurumenaren jasagarritasuna.

Aukerak:

Ingurune naturala. Klima aldaketa. Iraunkortasuna. Antsoaino udalerraren ia erdia Ezkaba mendiarren magalean dauden baso edo nekazaritza lurra dira, eta herritarrek erronda gainean dauden bi pasabidetatik sartzen dira bertara. Gainera, hegoaldean, Arga ibai-parkea eta Aranzadiko meandroa 100 metro eskasera daude, lerro zuzenean. Ezaugarri horiek zerbitzu ekosistemiko ugari ematen dizkiete biztanleei, hala nola aisialdi osasungarria, kirola egiteko aukerak, paisaia, larreak, egurra, etab. Aukera handia dira klima-aldaketara egokitze ekintzak eta jasagarritasuna bultzatzeko, Azpiegitura Berdearen Planaren helburuen ildotik.

Iraunkortasunarekiko gero eta interes handiagoa. Eskaera soziala. Biztanleriaren iraunkortasunari eta ingurumen-problematikari buruzko kontzientziazioa pixkanaka hazi da azken hamarkadetan. Klima-aldaketa kezka orokorra bihurtu da, batez ere etorkizuna arriskuan ikusten duten gazteen artean. Horren guztiaren ondorioz, jasangarritasun-politikak bultzatzeko gizarte-eskaria handitu egin da, eta horrek aukera ematen du herritarrek zeregin aktiboa izan dezaketen proiektuak eta ekimenak bultzatzen jarraitzeko.

Energia-eraginkortasuneko eta energia berriztagarrietako proiektuak bultzatzea. Antsoaino Udalak udal eraikinen eraginkortasun energetikoa eta energia berriztagarrien erabilera hobetzeko proiektuetan inbertitu du azken urteotan. Gainera, finantzaketa lortu du argiteria publikoaren sarea ordeztzeko. Lan-ildo hau eta duela gutxi Klima eta Energia Jasangarriko Ekintza Plana onartu izana, aukera bat dira klima aldaketa arintzen eta erregai fosilekiko mendekotasuna murrizten aurrera egiteko.

Iraunkortasunari buruz berriki onartutako planak. Antsoaino 2030 Agendako III. Ekintza Planari Hiri Mugikortasun Jasangarriaren Plana, Klimarako eta Energia Iraunkorrerako Ekintza Plana eta Azpiegitura Berdearen Plana gehitu zaizkio azken urteotan. Plan horiek guztiek ibilbide luzea dute oraindik, beren ekintzak zati batean baino ez baitira gauzatu, eta potentzial handia dute Antsoaino jasangarritasunari laguntzeko.

Europako Itun Berdea eta politika komunitarioak. Trantsizio berdea Europar Batasunaren apustu nagusietako bat da, eta bere politketan islatzen da, hala nola Europako Itun Berdean. Politika horiek Europako Erkidegoko aurrekontuan eta laguntza-programetan islatzen dira, eta hori, Espainiako Hiri Agenda bezalako estatu-ekimenen sustapenarekin edo Nafarroako Trantsizio Ekologikorako Estrategia bezalako foru-ekimenekin batera, aukera handia dira Antsoaino udal politikak jasangarritasunaren arloan hedatzeko.

Erronkak:

Energiaren kostua. Koronabirusaren pandemiak sortutako krisiaz geroztik, energiaren kostuak gora egin du, batez ere Ukrainako eta Ekialde Ertaineko gerren ondorioz. Erregai fosilak inportatu egiten dira, eta energia-iturri horiekiko mendekotasuna erronka bat da, ez bakarrik ingurumen-iraunkortasunari eta klima aldaketari dagokionez, baita finantza-iraunkortasunari dagokionez ere. Udal eraikinek eta argiteria publikoak energia asko kontsumitzen dute eta prezioen igoerak desoreka handia eragin dezake udal kontuetan. Antsoainen erronka da energia-kontsumoa murriztea, energia-eraginkortasuna handitzea eta erregai fosilen ordez *in situ* ekoiztutako energia-iturri berriztagarriak jartzea.

Klima aldaketara egokitzea. Antsoaino Klima eta Energia Iraunkorrerako Ekintza Planak udalerririk klima aldaketaren aurrean duen kalteberatasunaren azterketa egiten du, eta tenperaturaren igoerari eta beroaldien maiztasunari eta intentsitateari lotutako arriskuak aurreikusten ditu. Antsoainen erronka da agertoki berri horietara egokitu ahal izatea, pertsonen osasuna babestuz eta dagoen biodibertsitatea zainduz.

Emisioak murriztea. Antsoaino Klima eta Energia Iraunkorrerako Ekintza Planak isurketak murrizteko asmo handiko helburuak ezartzen ditu, % 40 gorakoak 2005eko mailekin alderatuta. Hala ere, Parisko Akordioa betetzeko eta industriaurreko mailekiko batez besteko tenperatura globalaren 1,5°C-ko igoera mugatzeko, litekeena da nahikoa ez izatea. Udalerri asko 2050erako edo lehenago neutraltasun klimatikoa lortzeko ibilbide-orriak onartzen ari dira. Antsoainentzat erronka da KEIEPen helburuak betetzea eta etorkizunari begira asmo handiagoko jomugak ezartzea.

Eskualdeko politikarik eta estrategiarik eza. Parte-hartzaile batzuek Iruñerriko beste udalerrri batzuekiko koordinazioa aukera gisa ikusten badute ere, eskualdeko politikarik eta estrategiarik eza Antsoainentzat erronka gisa ikusten da. Zenbait aurrekari daude, hala nola Iruñerriko Hiri Mugikortasun Iraunkorreko Plana, non administrazio-koordinaziorako ahalegin handia egin zen, baina partzialki baino ez da gauzatu, ekimenak finantzatzeko funtsik ez dagoelako. Ibai-parkearen edo Ezkabako eskualde-parkearen beste aurrekari batzuek ere arrakasta handiagoa izan dute. Hala ere, oraindik ibilbide luzea dago egiteko eskualde mailako tokiko koordinazioan eta Iruñerriko udalerrri guztiei mesede eginez sinergiak sortzea lortuko duten eskualde mailako politiken diseinuan eta garapenean aurrera egiteko.

Aurrerapen motela iraunkortasun-politiken hedapenean. Iraunkortasunaren arloan planak egotea aukera gisa ikusten bada ere, hortik eratorritako jarduketan aurrerapen motela erronkatzat hartzen da. Erronka da inpaktu potentzial handiena izan dezaketen jarduerak, ahaleginak eta baliabideak zeintzuk diren identifikatzea "palanka estrategikoetan" kontzentratu ahal izateko, helburuetarantz azkarrago egitea ahalbidetzen baitute.

5. Ondorioak eta gomendioak

5.1. Diagnostikoaren aurkikuntza nagusiak

Genero-berdintasunaren azterketan, Antsoainek aurrerapen nabarmenak erakutsi ditu, hala nola **Berdintasunerako Barne Plana** eta **Berdintasunerako Ordenantza**. Politika horiek oinarri garrantzitsuak ezarri dituzte emakumeen eta gizonen arteko ekitatea hobetzeko, bereziki lan-esparruan eta genero-indarkeriaren aurkako borrokan. Hala ere, oraindik ere badira egiturazko **erronkak**, hala nola **Udal Berdintasun Plan Integralik** ez egotea, horrek genero-desberdintasunei modu zabalagoan heltzeko gaitasunari eragiten dio. Emakumeek oraindik ere **oztopo nabarmenak** dituzte enpleguari, errentari eta zaintza-erantzukizunei dagokienez. Gainera, **sari-arrakala, lidergo-rolen azpiordezkaritza eta emakume atzeritarrekiko diskriminazio bikoitza** bezalako arazoek jarraitzen dute, eta horrek premiazko arreta eskatzen du benetako ekitatea bermatzeko.

Kultur arloan, Antsoainek jarduera eskaintza zabala du, eta horretarako jarritako instalazio publikoetan eskaintzen dira, objektibo desberdinekin, eta gatzelaniaz eta euskaraz. Hala ere, kultura-

politikaren arloan estrategiarik ez izateak arriskuan jar dezake herritarren parte-hartzea, eta horrek gizarte-kohesioa eta komunitate-nortasuna sustatzeko aukera galtzea dakar.

Antsoaino **kirolari** dagokionez, kirol azpiegitura sendoa, jardueren eskaintza zabala eta herritarren partaidetza-tasa handia (bereziki uretan eta gimnasioan) aurkezten du. Hala ere, erronka garrantzitsuak identifikatu dira, hala nola instalazioen saturazioa, batez ere igerileku estalian eta azpiegitura batzuen zahartzea, hala nola kiroldegia eta igerileku estalia. Gainera, gero eta presio ekonomiko handiagoa dago, energia-kostuak eta "low-cost" kirol eskaintza pribatuen lehia areagotuz. Zailtasun horiek gorabehera, Antsoainek funtsezko aukerak ditu, hala nola kirol jarduerarekiko atxikimendu handia, zentro hidrotermala eta tokiko kirol klubekiko lankidetzaren sendoa. Horrek abiapuntu egokia eskaintzen du kirola ongizatearen eta osasunaren eragile gisa sustatzen jarraitzeko.

Hizkuntz identitateari dagokionez, **euskararen ezagutzak** hazkunde nabarmena izan du, batez ere gazteen artean, **30 urtetik beherakoek %44** euskaldunak baitira. Datu hori pozgarria da, eta belaunaldi berrietan hizkuntza zaintzeko eta hedatzeko joera positiboa erakusten du. Hala ere, **belaunaldien artean alde handia** dago, **hiztunen %4,6k baino ez baitute hitz egiten** 55 urtetik gorakoek artean. Honek mugatu egin dezake haien erabilera zenbait inguruetan. Gainera, euskara ikastetxeetan irakastea funtsezkoa izan da, baina **bigarren hezkuntzako eredu elebidunak** mugatu egin dezake euskararen erabilerak gazteen artean jarraitzea. Beste erronka bat tokiko biztanleriaren eta biztanleria migratzailearen arteko **hizkuntz aniztasuna** da, atzerritarren **%1,4** bakarrik baitira euskaldunak; horrek hizkuntza-integrazioan zailtasunak daudela adierazten du, eta gizarte-kohesioa hobetzeko politika inklusiboen beharra iradokitzen du. Hiztunek gora egin duten arren, **euskararen eguneroko erabilerak** mugatua izaten jarraitzen du espazio publikoetan eta sektore ekonomikoetan.

Hiri-konfigurazioari dagokionez, Antsoaino indargunerik handiena bizitzeko eremuaren **trinkotasuna** da, **zerbitzu publikoen hurbiltasuna eta irisgarritasuna** errazten baititu. Halaber, Iruñerrian kokatzea, eta kultura eta kirol azpiegituren kalitatea faktore positiboak dira. Erronka handienak honako hauekin lotuta daude: **etxebizitza berrietarako espazioa sortzeko ezintasunarekin**, oinezkoei eta bizikletei leku gehiago eskaintzeko behararen aurrean aparkalekuari lotutako arazoekin, hurbileko merkataritza-sarearen ahuleziarekin eta irisgarritasun unibertsalerantz aurrera egiteko behararekin.

Zaintzari eta ongizateari dagokienez, **biztanleriaren zahartzeak** adinekoentzako eta mendeko pertsonentzako zerbitzuen eskaria handitzea ekarri du. Aurreikuspen horrek berariazko baliabideak garatzea eta eremu horretara bideratutako aurrekontu-partidak nabarmen handitzea bultzatu du. Hala ere, **"Antsoain, Zaintzen duen Herria"** eta **"Jangela Kolektibo Osasungarri eta Iraunkorra"** bezalako ekimenak nabarmen dira, zaintza komunitarioko eta zahartze aktiboko eredu arrakastatsuek direlako, adinekoen ongizate fisiko eta soziala sustatuz eta kohesio soziala indartuz.

Lana eta familia uztartzeko desberdintasuna erronka da oraindik ere, emakumeek beren gain hartzen baitituzte zaintza-erantzukizunak. Horrek eragin negatiboa du lan-merkatuaren parte-hartzean. Kontziliazioa bultzatu nahi duten tokiko programak izan arren, oraindik ere ez dira nahikoak problematikari erabat heltzeko.

Azpiegitura eta zerbitzuei dagokienez, Antsoaino **garraio publikoaren sarea** egokia bada ere eta herritar gehienek beharrak betetzen baditu ere, herritarren pertzepzio batzuek, konektibitateari dagokionez, hobetu daitezkeen arloak aipatzen dituzte. Bestalde, **Udaltzaingoaren zerbitzuak** txanda guztiak etengabe betetzen ez dituen arren, egun batzuetan 24 orduz dago martxan, eta segurtasuna beste polizia-kidego batzuek babesten dute, estaldura egokia ziurtatuz. Alderdi horiek aukerak eman ditzakete herritarren irisgarritasuna, segurtasuna eta arreta indartzeko, bereziki adinekoena eta mendeko pertsonena. Gainera, etxebizitza, lan- eta hezkuntza-aukera bila doazen **gazteen emigrazioak** biztanleria aktiboaren oinarria ahultzen jarraitzen du. Horrek epe luzerako zaintza- eta ongizate-sistemaren iraunkortasuna arriskuan jartzen du.

Gaur egun, Antsoain **sexu- eta genero-aniztasuna** txertatzeko lanean ari da, eskubideak sustatuz eta diskriminazioari hainbat ekimenen bidez aurre eginez. Hala ere, bizitza zikloaren etapa guztiak barne hartzen dituen politikarik ezak eta azpiegitura askotan **irisgarritasun unibertsalik ez** izateak mugatu egiten dute zerbitzu eta aukerarako sarbide zuzena biztanleriaren sektore guztientzat.

Gizarte-berrikuntza komunitarioari dagokionez, ikusten dugu Antsoainek udalerrri barruan elkarlanerako eta partaidetzarako sareak sortzeko aukera duela, elkarleen sarea eta herritarren lankidetzara aprobetxatuz. Parte-hartzea sustatzen duten proiektuak abian jarritz, gobernantza-eredu berrietarako oinarriak finkatu ahalko dira.

Azkenik, **hiri-erresilientziari, paisaiari eta ingurumen-iraunkortasunari** dagokienez, Antsoaino indargunerik handienak haren **ingurune naturala** (Ezkaba menditik Arga ibairaino) eta arlo horretan **onartu berri diren planak** (klima aldaketa eta azpiegitura berdea) dira. Hala ere, honako hauek dira arronkarik handienak: zerbitzu mankomunatuetatik harago **eskualde-mailan politika koordinaturik ez izatea**, klima aldaketara egokitzea eta berotegi-efektuko gasen emisioak murriztea.

5.2. Gomendio estrategikoak

Elkarlaneko diagnostikoaren emaitza nagusiak ikusita, honako gomendio estrategiko hauek identifikatu dira Antsoainerako:

Udal politikak monitorizatzea eta ebaluatzea. Jarraipen eta ebaluazio-sistemak sortzea, udal-politiken eragina neurtzeko. Mekanismo horiei esker, estrategiak doitu ahal izango dira, aurrerapen iraunkorrek ziurtatzeko, beharrezkoa den heinean.

Udal Berdintasun Plana garatzea. Lehentasunezko zat jotzen da Antsoainerako Berdintasun Plan espezifikoa bat sortzea, genero-egiturazko desberdintasunei modu integralean helduko diena. Plan horrek lehendik dauden politikak koordinatu eta indartu behar ditu, genero-ekitatean eraginkortasun handiagoa lortzeko.

Tokiko mugimendu feminista indartzea. Udalerrian mugimendu feminista indartzeko babes-sareak eta herritarrek parte hartzeko guneak sor daitezkeen sustatzea; horri esker, eragin handiagoa egongo da politika publikoetan eta emakumeen eskubideen defentsa eraginkorragoa egingo da.

Udal Kultura Plana garatzea. Kultura-programak egitea, gizarte-kohesioa indartzeko tresna gisa. Kultura arloan hausnarketa estrategikoa egitea, herrian abian jarri nahi diren misio eta ikuspegiarekin koherenteak diren kultur programak diseinatzeko, Antsoaino pertsonen arteko topaketak bultzatuz, herriaren nortasuna eta kide izatearen sentimendua indartzeko.

Parte-hartzea eta lankidetzaren erakuntza sustatzea. Antsoaino eragile asoziatiboak eta herritarrak elkartzeko guneak sortzea. Topaketa horiek udalerritik kanpoko eragileengana eskalatzea, ardatz estrategikoetan lankidetzan has daitezen.

Euskararen belaunaldien arteko transmisioa sustatzea. Adinekoen artean euskararen erabilera sustatuko duten eta etxeetan eta komunitatean euskararen transmisioa indartuko duten belaunaldien arteko programak diseinatzea. Belaunaldi desberdinak inplikatzeko dituzten jarduerak hizkuntzaren erabilera belaunaldien arteko aldea murrizten lagunduko dute.

Euskara indartzea bigarren hezkuntzan. Euskarazko hezkuntza-programak bigarren hezkuntzan zabaltzea eta eskola-inguruetatik kanpoko gune komunetan erabiltzea sustatzea, gazteen artean hizkuntzaren erabilera sendotzeko.

Migratzaileentzako euskara-programak egokitzea. Estrategia inklusiboak garatzea, migratzaileei euskara ikasteko aukera erraztuko dietenak, haien integrazio kulturala eta soziala sustatuz, maila eta behar desberdinetara egokitutako eskolen bidez.

Lan-eremuan euskararen erabilera sustatzea. Euskarazko hizkuntza-prestakuntzako programak sustatzea tokiko enpresentzat, lanbide-ingurunean eta ingurune ekonomikoan hizkuntzaren erabilera sustatuz, lan-bizitzan duen presentzia areagotzeko.

Euskararen normalizazioa espazio publikoetan. Udal zerbitzuetan, saltokietan, kirol jardueretan eta ekitaldi komunitarioetan euskararen erabilera sustatzen jarraitzea, euskararen eguneroko jarduna sustatzeko soilik erabiliko diren guneak sortuz.

Erakundeen laguntza euskarari. Konpromiso instituzionalarekin jarraitzea, euskararen erabilera sustatuz eta euskararen balioari buruzko sentsibilizazio-kanpainak eginez, toki nortasunaren funtsezko zati gisa.

Gazteentzako etxebizitza. Etxebizitza eskaini ditzaketen aukerak eta bizitokiaren falta konpontzeko irtenbide berriak aztertzea, bereziki gazteentzat.

Espazio publiko berrantolatzea. Aparkalekuaren arazoa konpondu ahal izatea eta garraiobide jasangarrii leku gehiago eskaintzea.

Tokiko merkataritzari laguntzea. Hurbileko merkataritzaren aldeko neurriak.

Zainketa-zerbitzuak zabaltzea eta dibertsifikatzea. Etxez etxeko arretarako zerbitzuen, eguneko zentroen eta familia zaintzaileei laguntzeko programen sarea indartzea eta zabaltzea. Beharrezkoa da zerbitzu horien gaitasuna handitzea, biztanleriaren zahartzeak eragindako eskaera gero eta handiagoari erantzuteko.

Lana eta familia bateragarri egitea sustatzea. Zaintza-arduren bidezko banaketa erraztuko duten politikak ezartzea, haurtzaindegiak, haurrak zaintzeko programak eta mendeko pertsonak zaintzeko zerbitzu eskuragarriak bezalako baliabideak areagotuz. Horri esker, emakumeen gaineko karga murriztuko da eta lan-merkatuan sartzea erraztuko da.

Mugikortasuna eta segurtasuna hobetzea. Garraio publikoaren estaldura eta irisgarritasuna handitzea, bereziki adinekoentzat eta mugikortasun murriztua dutenentzat. Gainera, 24 orduko polizia-zerbitzua ezartzeak komunitatearen segurtasuna hobetuko du, bereziki sektore ahulentzat.

Populazio-piramidea orekatzeko politikak. Gazteentzako enplegu eta etxebizitza aukerak eskaintzen dituzten estrategiak garatzea, biztanleria aktiboa atxikitzeko eta udalerraren iraunkortasun ekonomikoa eta soziala ziurtatzeko.

Irisgarritasun unibertsala sustatzea. Udal azpiegiturak eta zerbitzuen irisgarritasuna hobetzea, pertsona guztiek, gaitasun fisikoa edo adina edozein dela ere, komunitate-bizitzan bete-betean parte hartzeko aukera izan dezaten ziurtatuz.

Lankidetzaren publiko-pribatuak zaintza-zerbitzuak indartzeko. Sektore pribatuarekin aliantzak egitea, zainketen hornidura indartzeko eta eskura dagoen azpiegitura handitzeko, horrela zerbitzuen iraunkortasuna eta eraginkortasuna hobetzeko.

Gizarteratze eta ekitate-politikak indartzea. Sexu eta genero-aniztasunaren aldeko programak sustatzen jarraitzea, gizarteratze-politikak biztanleriaren sektore guztietara iristen direla eta zerbitzuak eta eskubideak eskuratzeko ekitatea bermatzen dutela ziurtatuz.

Ingurune naturala. Natur ingurunea aprobetxatzea jasangarritasuneko eta klima aldaketara egokitzeko proiektuak eta ekimenak garatzeko.

Tokiko planak. Klima aldaketaren eta azpiegitura berdearen planetako neurrien hedapen estrategikoa.

Eskualdeko politikak. Lankidetzaren Iruñerriko beste udalerririk batzuekin, koordinatutako eskualde-politikak diseinatu eta gauzatzeko.

Kirol azpiegiturak handitu eta berritzea: Instalazio zaharrenen berrikuntzan inbertitzea eta jardueretarako eskuragarri dagoen espazioa handitzeko aukera aztertzea, hirigintzarekin koordinatutako udal plan bat kontuan hartuta kirol espazio berriak sortzeko.

Energia-eraginkortasuna hobetzea: Energiaren kostuek karga handia dutenez, eraginkortasunean soluzio teknologikoak ezartzea gomendatzen da, hala nola energia berriztagarriak erabiltzea eta kontsumoaren kontrola hobetzea, gastuak murrizteko eta baliabideak optimizatzeko.

Kirol eskaintza dibertsifikatzea: Gazteentzako eta herri kalteberentzako jardueren eskaintza zabaltzea, eta euskarazko zerbitzu gehiago sartzea, erabiltzaileen eskaerei erantzunez eta giro inklusiboagoa sortuz.

Kirol klubekiko lankidetzaren indartzea: Kirol Zerbitzuaren eta tokiko klubaren arteko koordinazio handiagoa sustatzea, sinergiak sortzeko eta joko, prestakuntza eta lehiaketa-jarduerak barne hartzen dituen programazio kohesionatuagoa eskaintzeko.

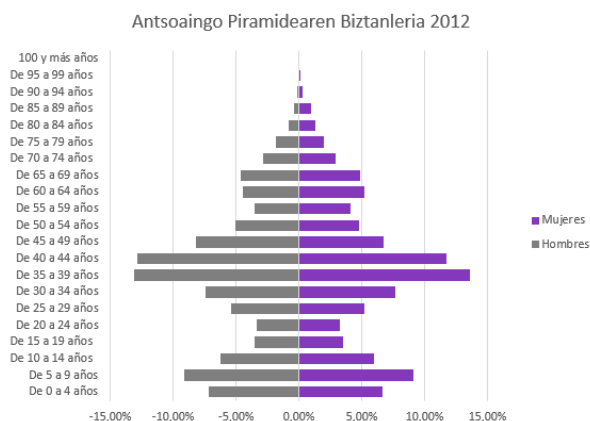
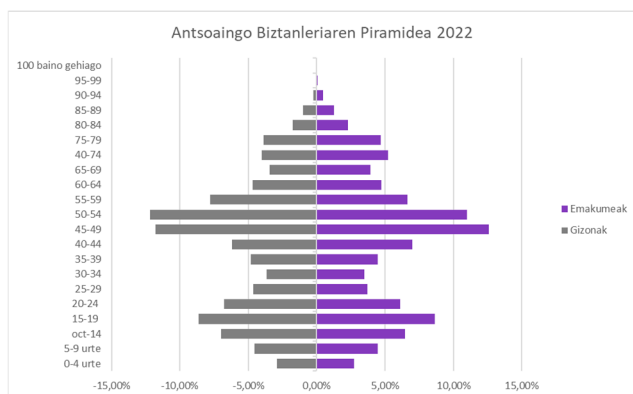
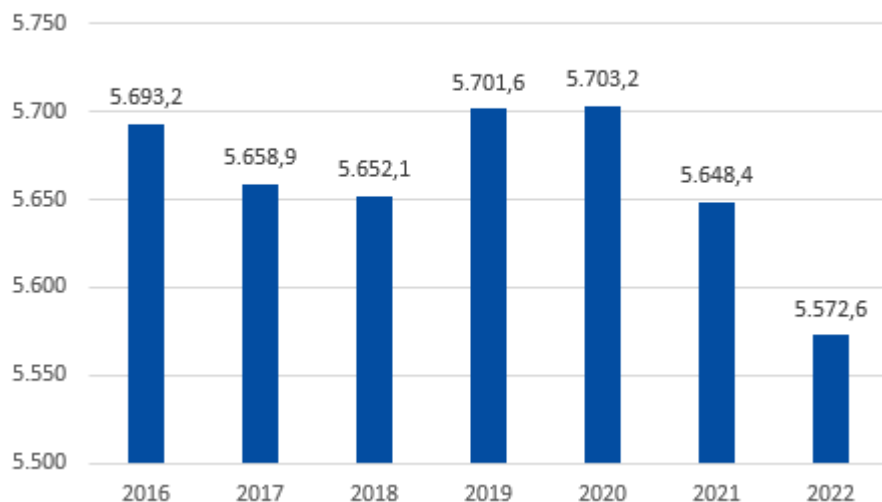
Berrikuntza kudeaketan eta zerbitzuetan Erabiltzaileen esperientzia hobetzeko eta eskura dauden baliabideak optimizatzeko, teknologia berriak baliatzea, bai bezeroak kudeatzeko, bai instalazioak mantentzeko prozesuak hobetzeko.

Jarduera fisikoaren eta osasunaren sustapena: Jarduera fisikoaren eta osasunaren proiektua bultzatzen jarraitzea, biztanleria kalteberenari begira, ohitura osasungarriak sustatuz eta osasun-zentroekin, eskolekin eta tokiko beste eragile batzuekin lankidetzan arituz.

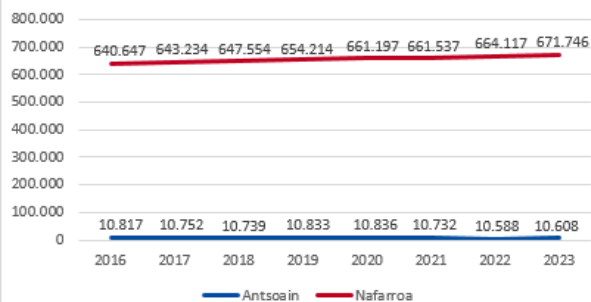
Bezeroari arreta emateko ikuspegi estrategikoa: Erabiltzaileei eskaintzen zaizkien arreta eta zerbitzuak hobetzea, langileen etengabeko prestakuntzarekin eta sarbide-espazioen optimizazioarekin, esperientzia arina eta egokia bermatzeko.

6. Eranskinak

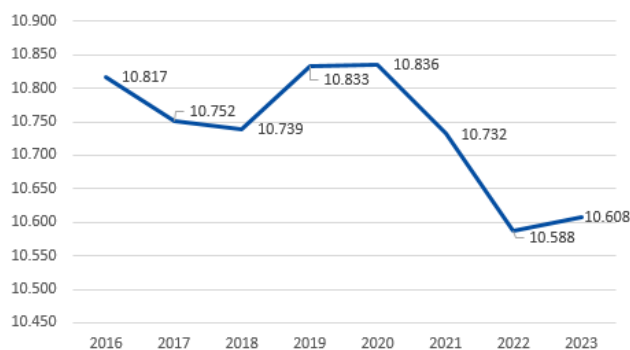
Antsoaino biztanleria-dentsitatea (bizt./km²)

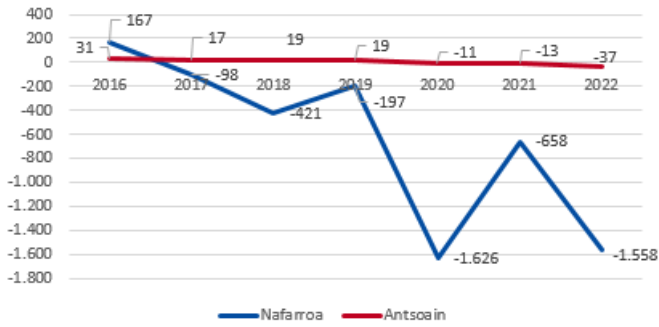
Urtarrilaren 1eko biztanleria (errolda) - Nafarroa eta Antsoain

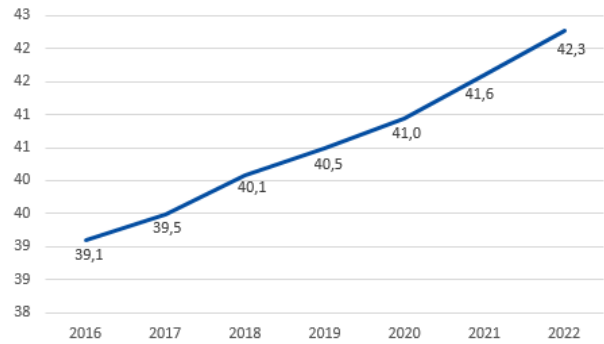
Antsoaino biztanleria

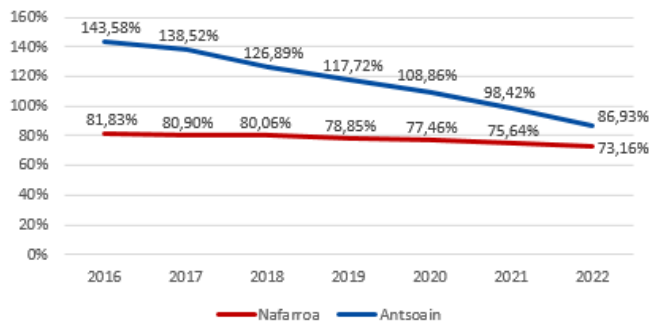
Biztanleriaren hazkunde naturala Nafarroa eta Antsoain

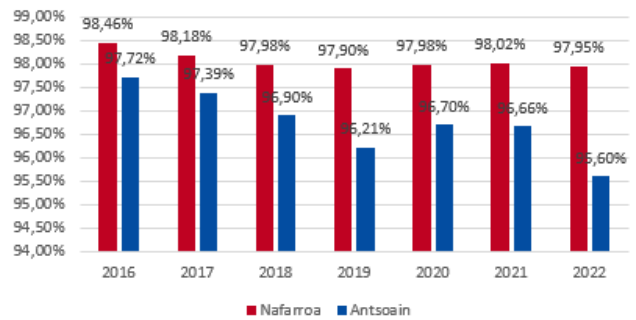
Antsoaingo biztanleriaren batez besteko adina

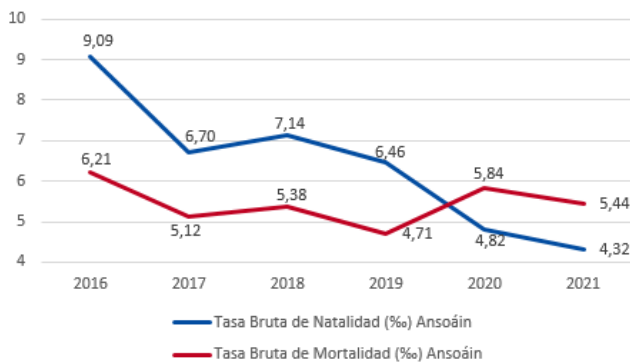
Gazteen indizea (< 15/>64 urte bitarteko pertsonentzat)

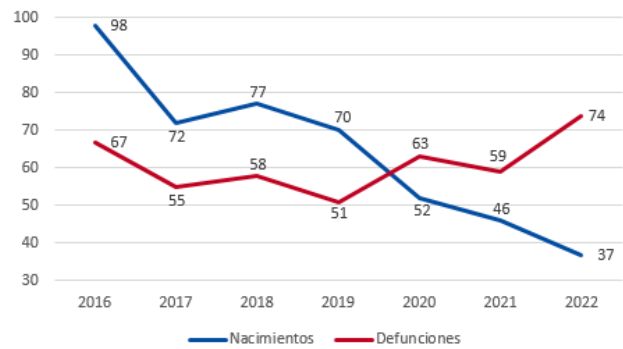
Nafarroako eta Antsoaingo maskulinitate-indizea (gizonak/emakumeak)

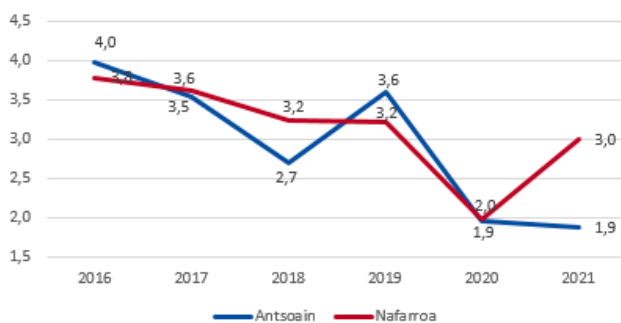
Antsoaingo jaiotza- eta heriotza-tasa gordina (%)

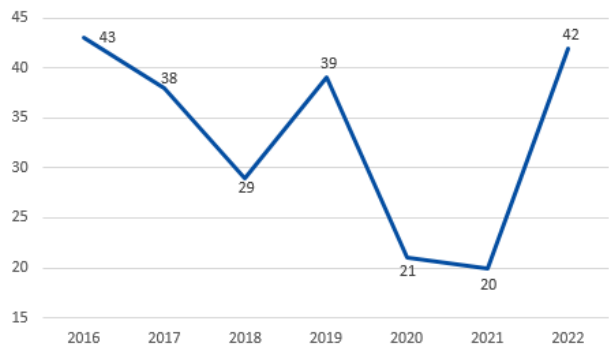
Antsoaingo jaiotzak eta heriotzak

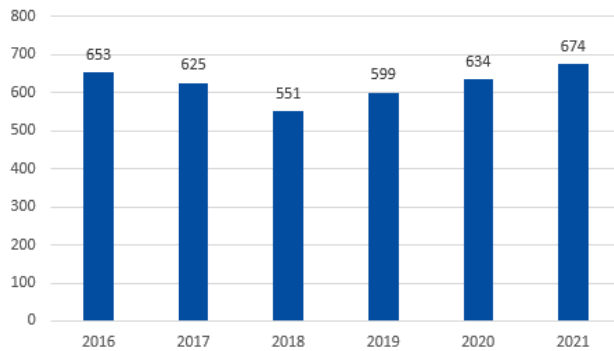
Nafarroako eta Antsoaingo ezkontza-tasa gordina (%)

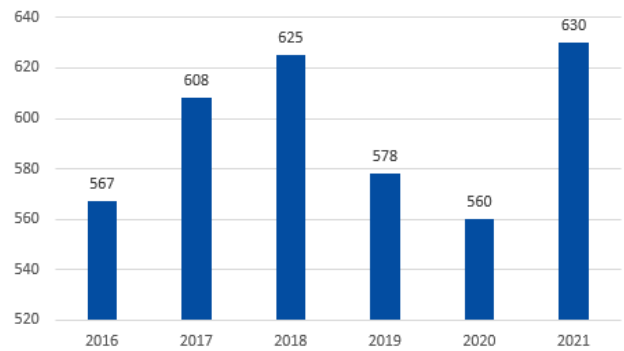
Antsoaingo ezkontza kopurua

Emigrazioak guztira

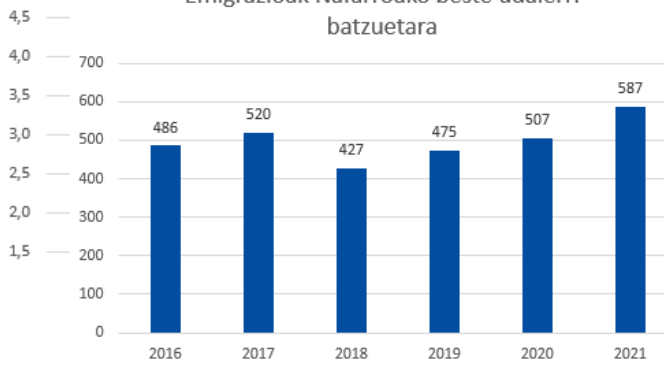

Inmigrazioak guztira

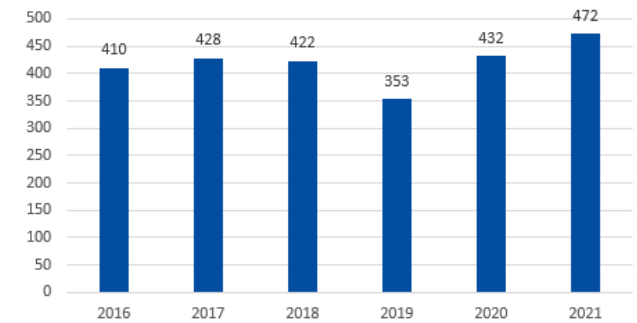

Nafarroako eta Antsoaino ezkonitza-tasa

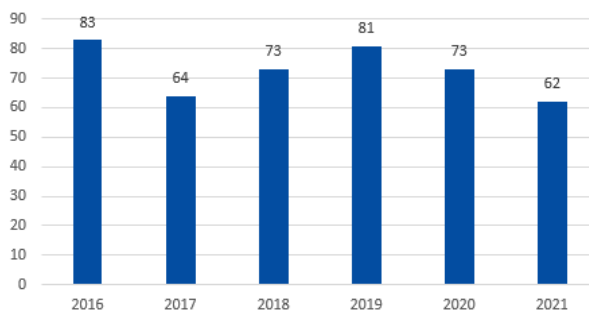
Emigrazioak Nafarroako beste udalerrri batzuetara

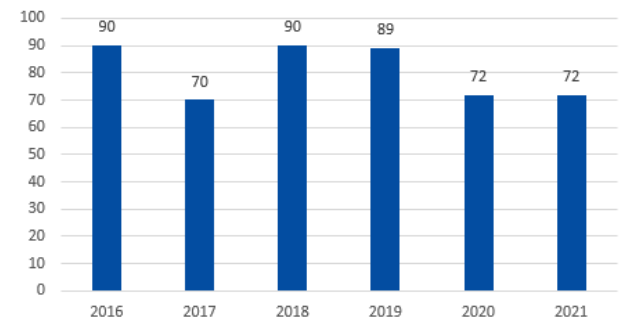
Inmigrazioak Nafarroako beste udalerrri batzuetara

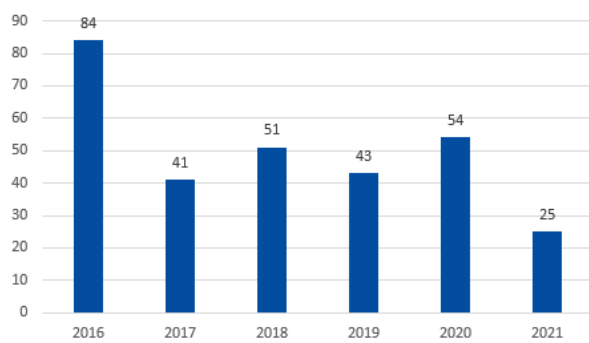
Emigrazioak beste autonomia-erkidego batzuetara

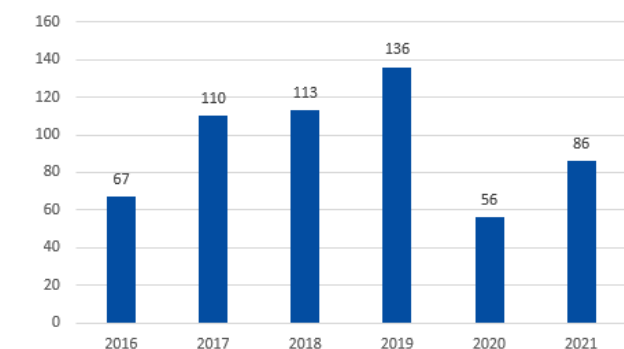
Beste autonomia-erkidego batzuetako immigrazioak

Beste herrialde batzuetara emigratzea

Beste herrialde batzuetako immigrazioak

ANTSOAINGO PLAN ESTRATEGIKOA 2024-2030.

Herritarren kontsulta.

Herriko bizitzari buruz duzun iritzia eta etorkizunerako dituzun proposamenak ezagutu nahi ditugu. Lagun iezaguzu Antsoainerako etorkizun bidezkoagoa, sozialagoa eta iraunkorragoa eraikitzen.

1. Datu orokorrak. Mesedez, adierazi zure sexua.

- Gizona.
- Emakumea.
- Bestelakoa.
- Nahiago dut ez erantzun.

2. Datu orokorrak. Mesedez, adierazi zure adina.

- 18 urtetik beherakoa.
- 18-24 urte bitartean.
- 25-39 urte bitartean.
- 40-54 urte bitartean.
- 55 eta 64 urte bitartean.
- 65 urte edo gehiago.

3. Datu orokorrak. Bizilekua, lana eta ikasketak (erantzun anizkoitza).

- Antsoainen bizi naiz.
- Antsoainen lana egiten dut.
- Antsoainen ikasten dut.
- Antsoainen jarduerak egiten ditut (kirola, aisia, erosketak..).

4. Datu orokorrak. Antsoainen bizi bazara, mesedez, esan orain duela zenbat urte. Antsoainen bizi ez bazara, joan hurrengo galderara.

- 2 urte baino gutxiago.
- 2 eta 5 urte bitartean.
- 5-10 urte bitartean.
- 10-15 urte bitartean.
- 15 urte baino gehiago.

PLAN ESTRATÉGICO ANSOÁIN 2024-2030.

Consulta ciudadana.

Queremos conocer tu opinión sobre la vida en el pueblo y tus propuestas para el futuro. Ayúdanos a construir un futuro para Ansoáin más equitativo, más social y más sostenible.

1. Datos generales. Por favor, indica tu sexo.

- Hombre.
- Mujer.
- Otros.
- Prefiero no contestar.

2. Datos generales. Por favor, indica tu edad.

- Menor de 18 años.
- Entre 18 y 24 años.
- Entre 25 y 39 años.
- Entre 40 y 54 años.
- Entre 55 y 64 años.
- 65 años o más.

3. Datos generales. Lugar de residencia, trabajo y estudios (respuesta múltiple).

- Vivo en Ansoáin.
- Trabajo en Ansoáin.
- Estudio en Ansoáin.
- Hago actividades en Ansoáin (deporte, ocio, compras..).

4. Datos generales. Por favor, si vives en Ansoáin indica a continuación desde hace cuántos años. Si no vives en Ansoáin pasa a la siguiente pregunta.

- Menos de 2 años.
- Entre 2 y 5 años.
- Entre 5 y 10 años.
- Entre 10 y 15 años.
- Más de 15 años.

5. Antsoaini buruzko iritzia. Mesedez, konta iezaguzu zer iruditzen zaizun

Antsoain bizitzeko, lan egiteko, ikasteko

eta abar. Zer da Antsoainen GEHIEN gustatzen zaizuna?

6. Antsoaini buruzko iritzia. Mesedez, konta iezaguzu zer iruditzen zaizun Antsoain bizitzeko, lan egiteko, ikasteko eta abar. Zer da Antsoainen GUTXIEN gustatzen zaizuna?

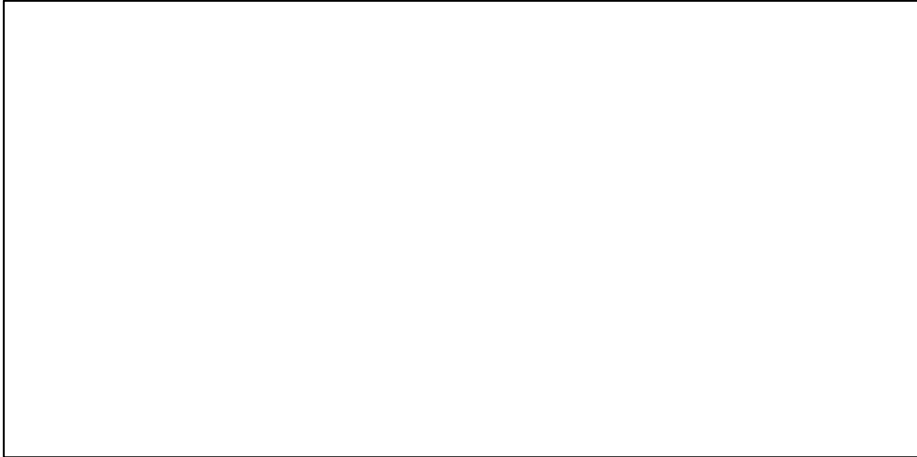
5. Opinión sobre Ansoáin. Por favor, cuéntenos qué te parece Ansoáin como

lugar para vivir, trabajar, estudiar, etc.

¿Qué es lo que MÁS te gusta de Ansoáin?

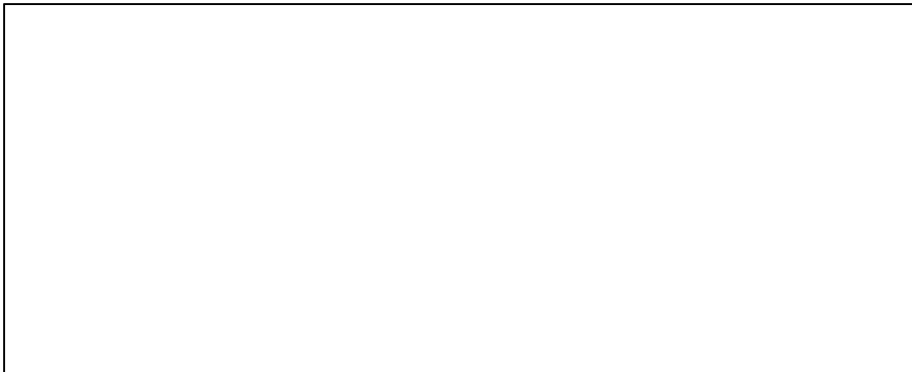
6. Opinión sobre Ansoáin. Por favor, cuéntenos qué te parece Ansoáin como lugar para vivir, trabajar, estudiar, etc. ¿Qué es lo que MENOS te gusta de Ansoáin?

7. Antsoainerako proposamenak. Alkate bazina, zein aldaketa egingo zenituzke herrian? Zein ideia, proposamen, iradokizun edo aldaketa egin behar direla uste duzu?

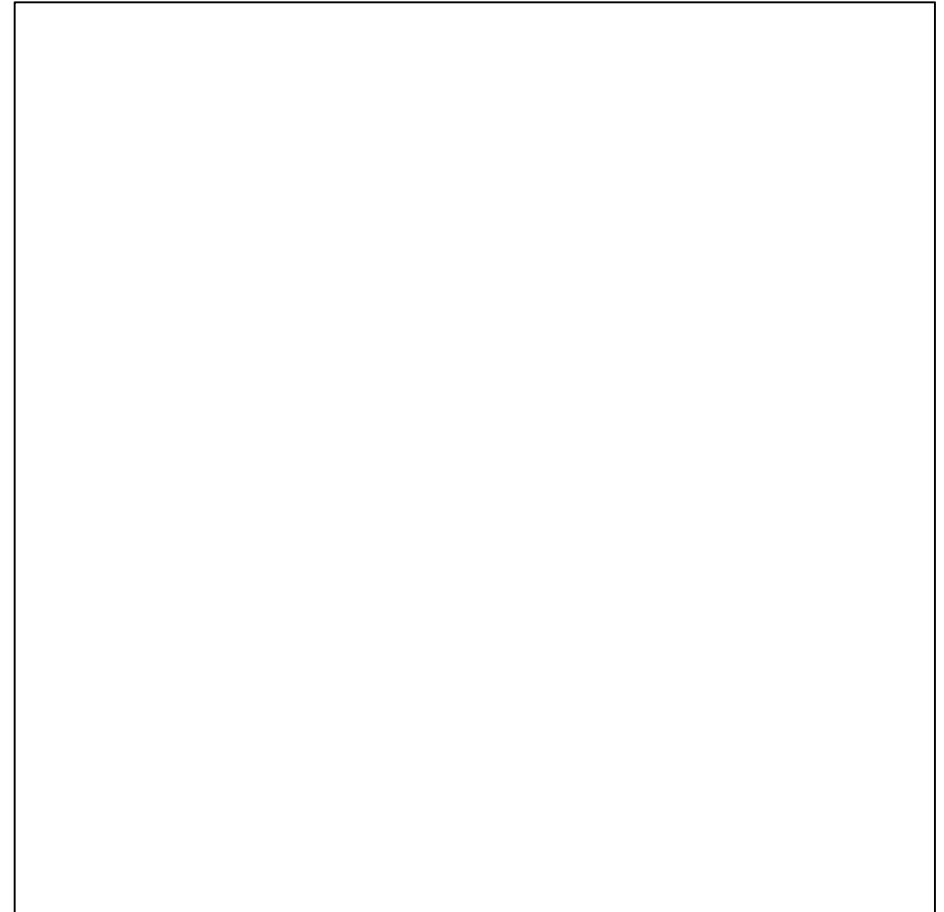
7. Propuestas para Ansoáin. Si fueras alcaldesa o alcalde, ¿Qué cambios harías en el pueblo? ¿Qué ideas, propuestas, sugerencias o cambios consideras necesario realizar?

8. Antsoaingo etorkizuna. Imajinatu ez dagoela mugarik eta amets egin ezazu. Etorkizunean Antsoain nolakoa izatea gustatuko litzaizuke?

8. Futuro de Ansoáin. Imagina que no hay límites y permítete soñar. ¿Cómo te gustaría que fuera Ansoáin en el futuro?

9. Azkenik, eskerrak eman nahi dizkizugu galdetegi honen bidez parte hartzeagatik, zalantzarik gabe Antsoainerako Plan Estrategiko hobe bat diseinatzeko lagunduko baitigu. Prozesua koordinatzen ari den talde teknikoarekin harremanetan jar zaitezke helbide elektronikoa honen bidez: antsoain2030@ansoain.es. Beste iruzkin gehigarrien bat baduzu, jarraian ere jar dezakezu.

9. Finalmente queremos agradecer tu participación mediante este cuestionario que sin duda nos ayudará a diseñar un Plan Estratégico mejor para Ansoáin. Puedes ponerte en contacto con el equipo técnico que está coordinando el proceso a través de esta dirección de correo: antsoain2030@ansoain.es. Si tienes algún otro comentario adicional también puedes ponerlo a continuación.

